

International
Labour
Organization

► Перед обличчям пандемії: забезпечення безпеки і здоров'я на роботі

Безпека і здоров'я на роботі

► можуть врятувати життя

▶ **Перед обличчям
пандемії:**

забезпечення безпеки
і здоров'я на роботі

Copyright © Міжнародна організація праці 2020
Перше видання 2020

Публікації Міжнародного бюро праці охороняються авторським правом відповідно до Протоколу 2 Всесвітньої конвенції про авторське право. Короткі витяги з них можуть бути відтворені без отримання дозволу за умови, що джерело посилання вказано належним чином. Для отримання прав на відтворення або переклад слід подати заявку до Бюро публікацій (прав і дозволів) Міжнародного бюро праці, CH-1211 Женева 22, Швейцарія, або електронною поштою: rights@ilo.org. Міжнародне бюро праці вітає такі заявки.

Бібліотеки, установи та інші користувачі, зареєстровані в організації з захисту прав інтелектуальної власності, можуть робити копії відповідно до ліцензій, виданих їм із цією метою. Інформацію про організацію з захисту прав інтелектуальної власності у вашій країні розміщено на сайті www.ifrro.org

---

Перед обличчям пандемії: забезпечення безпеки і здоров'я на робот — Женева, МОП, 2020 р.

Видання англійською мовою

ISBN: 978-92-2-032137-9 (друковане видання)
978-92-2-032136-2 (web pdf)

Також видано французькою мовою (*Face à une pandémie: Assurer la sécurité et la santé au travail*): ISBN 9789220321393 (друковане), 9789220321386 (web pdf); та іспанською мовою (*Frente a la pandemia: Garantizar la seguridad y salud en el trabajo*): ISBN 9789220321416 (друковане), 9789220321409 (web pdf), українською мовою (Перед обличчям пандемії, забезпечення безпеки і здоров'я на роботі): ISBN 9789220322055 (web pdf).

Переклад українською мовою зроблено за підтримки Проекту ЄС-МОП «На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні». Зміст цієї публікації не відображає офіційної точки зору Європейського Союзу. За інформацію та відображені погляди відповідають виключно їх автори.

Позначення в публікаціях МОП, які відповідають практиці Організації Об'єднаних Націй, і виклад матеріалу в них не означають вираження будь-якої думки з боку Міжнародного бюро праці щодо правового статусу будь-якої країни, району чи території або їхньої влади, або щодо делімітації їхніх кордонів.

Відповідальність за думки, виражені в підписних статтях, дослідженнях та інших працях, лежить виключно на їхніх авторах, а факт публікації документа не означає схвалення Міжнародним бюро праці виражених у ньому думок.

Згадка про назви фірм і комерційних продуктів або процесів не означає їх схвалення Міжнародним бюро праці, а відсутність згадки про конкретну фірму, комерційний продукт чи процес не свідчить про несхвалення.

Інформацію про публікації та електронні продукти МОП можна знайти на сайті: www.ilo.org/publns.

Цю публікацію видано Відділом видання і розповсюдження документації та публікації (PRODOC) МОП.

Графічний та типографічний дизайн, підготовка рукопису, редагування, верстка і компоновка, читання коректури, друк, електронне видання і розповсюдження.

PRODOC прагне використовувати папір, отриманий із лісів, користування якими здійснюється в екологічно раціональній та соціально відповідальній спосіб.

Зміст

Вступ	6
Пандемія COVID-19: як вона впливає на сферу праці?.....	8
Забезпечення безпеки і здоров'я на роботі під час пандемії.....	10
Інтеграція заходів із забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій у системи управління БЗР	12
Ризики у сфері БЗР і захисні заходи	14
Контроль ризику зараження	14
Протидія стресові, психосоціальним ризикам, насилству і домаганням	19
Управління ергономічними, фізичними, екологічними та хімічними ризиками в сфері БЗР	26
Спільні зусилля з захисту безпеки та здоров'я всіх людей.....	28
Реагування на пандемію.....	29
Соціальний діалог із питань БЗР під час пандемії.....	32
Особлива роль спеціалістів-практиків у сфері БЗР.....	34
Бібліографія	35
Додаток. Добірка актуальних посібників і ресурсів для реагування на пандемію COVID-19	38

01

Вступ

Упродовж двох останніх десятиліть світ зазнав ряду спалахів інфекційних хвороб, які продемонстрували високу швидкість передачі.

Наразі посилюється занепокоєння щодо продовження зростання масштабів поширення COVID-19 у деяких регіонах світу і щодо здатності підтримувати досягнуті темпи їх зменшення в інших. Уряди, роботодавці, працівники та їхні організації стикаються з колосальними викликами, намагаючись приборкати пандемію COVID-19 і зберегти безпеку і здоров'я на роботі. Крім безпосередньої кризи, має місце стурбованість щодо відновлення діяльності у спосіб, який збереже успіхи, досягнуті у припиненні передачі хвороби.

У цій доповіді висвітлено ризики в сфері безпеки і здоров'я на роботі (БЗР), що виникають через поширення COVID-19. Крім того, розглянуто заходи з запобігання та протидії ризику зараження, психосоціальним ризикам, ергономічним та іншим ризикам щодо безпеки і здоров'я на роботі, пов'язаним із пандемією.

У Декларації століття МОП, прийнятій у червні 2019 року, проголошено, що «безпечні та здорові умови праці є основоположними для гідної праці». Сьогодні це є ще важливішим, оскільки безпеки і здоров'я на роботі — невід'ємний компонент боротьби з пандемією та здатності відновити роботу.

▶ Вставка 1. Основна інформація про COVID-19

У січні 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) оголосила **спалах нової коронавірусної хвороби** у провінції Хубей (Китай) надзвичайною ситуацією міжнародного масштабу в галузі охорони громадського здоров'я.

Через два місяці, 11 березня 2020 року, ВООЗ оголосила спалах COVID-19 пандемією.

Що таке коронавірус?

Коронавіруси — це велике сімейство вірусів, які поширені у тварин і можуть викликати захворювання у тварин або людей. Іноді люди інфікуються цими вірусами, які потім можуть передаватися іншим людям. Відомо, що у людей деякі коронавіруси викликають респіраторні інфекції — від звичайної застуди до більш тяжких хвороб, таких як близькосхідний респіраторний синдром (MERS) і тяжкий гострий респіраторний синдром (SARS). Найостанніший із виявлених коронавірусів викликає коронавірусну хворобу, COVID-19 (WHO, 2020d).

Що таке COVID-19?

Коронавірусна хвороба (COVID-19) — це інфекційна хвороба, яку викликає новий коронавірус, відомий як коронавірус-2, що спричиняє тяжкий гострий респіраторний синдром (SARS-CoV-2). Перші випадки COVID-19 у людини були виявлені у грудні 2019 р. у місті Ухань (Китай) (WHO, 2020d).

Який інкубаційний період COVID-19?

За оцінками, інкубаційний період COVID-19 триває від 1 до 14 днів, найчастіше приблизно п'ять днів.

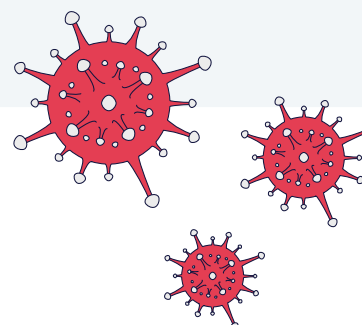
Як поширюється COVID-19?

Коли людина, яка хворіє на COVID-19, кашляє чи видихає, вона виділяє крапельки інфікованої рідини. Якщо люди перебувають у межах одного метра від такої особи, вони можуть заразитися COVID-19, вдихнувши крапельки, які викашляла чи видихнула вищезгадана особа. Крім того, більшість цих крапельок падає на поверхні та предмети, які знаходяться поруч — наприклад, парти, столи чи телефони. Люди можуть заразитися COVID-19, торкнувшись забруднених поверхонь чи предметів, а потім торкнувшись своїх очей, носа чи рота (WHO, 2020h).

Які симптоми COVID-19?

Найбільш поширені симптоми COVID-19 — лихоманка, втома і сухий кашель. У деяких пацієнтів можуть спостерігатися болі різного характеру, закладеність носу, нежить, біль у горлі або діарея. Ці симптоми зазвичай виражені слабо і розвиваються поступово. У деяких інфікованих не розвивається жодних симптомів, і вони не почувуються нездоровими. Проте, згідно з наявною інформацією, приблизно 1 із 6 випадків COVID-19 призводить до тяжкої форми хвороби та утрудненого дихання (WHO, 2020d). У літніх людей та осіб, які мають супутні патологічні стани, імовірність розвитку тяжкої форми захворювання вища.

Докладнішу інформацію можна знайти у відповідях ВООЗ на запитання щодо коронавірусну хворобу за посиланням:
<https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-coronaviruses>

02

Пандемія COVID-19: як вона впливає на сферу праці?

Пандемія COVID-19 — екстрена надзвичайна ситуація в галузі охорони здоров'я. Заходи з її подолання також справляють безпосередній вплив на ринки, постачання (виробництво товарів і послуг), попит (споживання та інвестиції) та сферу праці.

Ізоляція і припинення діяльності підприємств, обмеження пересування, закриття навчальних закладів та інші карантинні заходи спричинили раптовий і серйозний вплив на працівників і підприємства (МОП, 2020l). Часто першими, хто втрачає роботу, є ті, чия зайнятість і без того була ненадійною — як, наприклад, продавці, офіціанти, кухонні працівники, вантажники та прибиральники. У світі, де лише одна з п'яти осіб має право на допомогу по безробіттю, скорочення штату означає катастрофу для мільйонів сімей (ILO, 2017). Неформальні працівники, які складають близько 61% світової робочої сили, є особливо уразливими під час пандемії, тому що вони вже стикаються з підвищеними ризиками щодо безпеки і здоров'я на роботі (БЗР) і не мають достатнього захисту. Працюючи за відсутності соціального захисту, зокрема відпусток у зв'язку з хворобою або допомоги по безробіттю, ці працівники можуть бути змушені робити вибір між здоров'ям і заробітком, через що вони ризикують як власним здоров'ям, так і здоров'ям та економічним добробутом інших (ILO 2020g).

Криза не лише сприятиме безробіттю і неповній зайнятості, а й впливатиме на умови праці, заробітну плату і доступ до соціального захисту, причому в особливо несприятливій ситуації опиняться окремі групи населення, більш уразливі до негативних подій на ринку праці (ILO, 2020a).

Крім того, епідемії можуть справляти непропорційно сильний економічний вплив на певні верстви населення, що може загострити нерівність, впливаючи переважно на окремі групи працівників, як-от:

- ▶ працівники з супутніми захворюваннями;
- ▶ молодь, серед якої рівні безробіття та часткової зайнятості і так уже високі;
- ▶ літні працівники, які можуть зазнавати підвищеного ризику виникнення серйозних проблем із здоров'ям і потерпати від економічної вразливості;
- ▶ жінки, які надмірно представлені у професіях, представники котрих працюють на передовій лінії боротьби з пандемією, і які нестимуть на собі несумірно важкий тягар обов'язків із догляду в разі закриття шкіл або закладів системи догляду;
- ▶ незахищені працівники, зокрема самозайняті особи, тимчасові працівники, зайняті в економіці вільного заробітку, які не мають доступу до механізмів оплачуваних відпусток і відпусток у зв'язку з хворобою;
- ▶ працівники-мігранти, які можуть утратити можливість доступу до своїх робочих місць у країнах призначення і повернутися до своїх сімей (ILO, 2020a).

Досвід, отриманий у минулі роки під час спалахів тяжкого гострого респіраторного синдрому (SARS), грипу А(H1N1) та лихоманки Ебола, підкреслив важливість зосередження зусиль на підприємствах не лише для того, щоб виявити групи ризику, а й для того, щоб зрозуміти механізми розповсюдження хвороби та запровадити успішні заходи контролю та профілактики. Підприємства є ефективними платформами, де роботодавці та працівники разом можуть поширювати інформацію та обговорювати питання БЗР, зокрема щодо запобіжних і захисних заходів, спрямованих на зменшення поширення інфекційних хвороб.

© UN Women/Ploy Phutpheng

03

Забезпечення безпеки і здоров'я на роботі під час пандемії

Збудники хвороб істотно різняться за тяжкістю, летальністю, шляхами передачі, способом діагностики, лікування та ведення хворих.

Завдяки наявності на підприємстві комплексного плану забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій, розробленого з метою реагування на кризи в галузі охорони здоров'я та епідемії, підприємство може бути краще підготовлено до вироблення оперативних, скоординованих і ефективних заходів реагування, адаптованих до конкретної надзвичайної ситуації, з якою воно стикнулося¹. Необхідно буде здійснювати безперервний моніторинг стану БЗР і проводити відповідні оцінки ризиків, щоб забезпечити адаптацію заходів контролю, пов'язаних із ризиком зараження, до конкретних процесів, що розвиваються, умов праці та характеристик робочої сили у критичний період зараження та після нього, з тим, щоб можна було запобігти рецидивам хвороби.

© UN Women/Ploy Phutpheng

¹ Для здійснення таких конкретних заходів підприємствам буде необхідно підтримувати зв'язок із службами безпеки і здоров'я на роботі, місцевими органами охорони здоров'я та іншими партнерами з метою отримання інформації, матеріалів і технічних рекомендацій (ILO, 2020).

► Вставка 2. Конвенція про безпеку і здоров'я на роботі (№ 155) і Рекомендація щодо безпеки та здоров'я на роботі (№ 164): права, ролі та обов'язки

У ряді положень Конвенції № 155 та відповідної Рекомендації передбачені запобіжні та захисні заходи, спрямовані на пом'якшення негативних наслідків пандемії, такої як пандемія COVID-19, для безпеки та здоров'я у світі праці. Нижче наведено деякі з цих положень.

Роботодавці повинні забезпечувати, наскільки це обґрунтовано й практично здійснено, щоб робочі місця, механізми, обладнання та процеси, котрі перебувають під їхнім контролем, були безпечними і не загрожували здоров'ю, щоб хімічні, біологічні й фізичні речовини та агенти, котрі перебувають під їхнім контролем, були безпечними для здоров'я, коли вживано відповідних захисних заходів. Роботодавці повинні, у разі потреби, надавати відповідні захисні одяг і засоби, щоб запобігти, наскільки це обґрунтовано й практично здійснено, виникненню нещасних випадків чи шкідливих наслідків для здоров'я (Конвенція № 155, ст. 16).

Захисний одяг і захисні засоби слід надавати безплатно (Рекомендація № 164, п. 10(e)).

Роботодавці повинні, коли це потрібно, вживати заходів у разі виникнення аварійних ситуацій та нещасних випадків, зокрема належних заходів для надання першої допомоги (Конвенція № 155, ст. 18). Роботодавці також повинні забезпечити консультування, інформування і підготовку працівників та їхніх представників із питань БЗР, пов'язаних з їхньою роботою (Конвенція № 155, ст. 19).

Працівники та їхні представники мають право отримувати належну інформацію та проходити належну підготовку з питань БЗР. Їм також слід створити можливості для розгляду всіх аспектів БЗР, пов'язаних з їхньою роботою, а роботодавці повинні консультувати їх щодо цих аспектів. Працівники також мають право залишити робоче місце, якщо вони мають достатні підстави вважати, що їхня робота становить безпосередню і серйозну небезпеку для їхнього життя чи здоров'я, причому без будь-яких необґрунтованих утисків (Конвенція № 155, ст. 13). У таких випадках працівники повинні повідомляти свого безпосереднього керівника про таку ситуацію; доти, доки роботодавець, у разі потреби, не вжив заходів для її усунення, він не може вимагати, щоб працівники повернулися на робоче місце, де зберігається безпосередня і серйозна небезпека для життя чи здоров'я (Конвенція № 155, ст. 19(f)).

Працівники та їхні представники зобов'язані співпрацювати з роботодавцем у галузі БЗР (Конвенція № 155, ст. 19). Зокрема, вони повинні: виявляти розумне піклування про свою власну безпеку та безпеку інших осіб, які можуть бути наражені на загрозу внаслідок їхньої дії або бездіяльності під час роботи; дотримуватися інструкцій, передбачених для забезпечення їхньої власної безпеки та здоров'я, а також безпеки та здоров'я інших осіб; правильно користуватися запобіжними пристроями та захисними засобами і не виводити їх із ладу; негайно повідомляти свого безпосереднього керівника про будь-яку ситуацію, яка, на їхню думку, може становити небезпеку і яку вони не можуть самі усунути; повідомляти про будь-який нещасний випадок або випадок ушкодження здоров'я, що виник у ході роботи чи у зв'язку з нею (Рекомендація № 164, п. 16).

Інтеграція заходів із забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій у системи управління БЗР

В останні десятиріччя як у промислово розвинених країнах, так і у країнах, що розвиваються, запроваджено методику на основі системи управління БЗР (СУ БЗР). Застосування цієї методики здійснюється на різних засадах: в одних країнах діють юридичні вимоги, згідно з якими вона повинна впроваджуватися на рівні підприємства, тоді як в інших її прийняття має добровільний характер. Досвід показує, що СУ БЗР є логічним і корисним інструментом для безперервного підвищення ефективності БЗР на організаційному рівні (ILO, 2011).

Як визначено у виданому МОП «Пораднику з систем управління безпекою і здоров'ям на роботі» (МОП-СУБЗР-2001), необхідно вжити відповідних заходів для створення СУ БЗР, яка має включати такі ключові елементи: політику, організацію планування і здійснення, оцінку та дії з удосконалення (ILO, 2001).

Методика СУ БЗР забезпечує:

- ▶ реалізацію запобіжних і захисних заходів у ефективний та узгоджений спосіб;
- ▶ прийняття належної політики;
- ▶ взяття відповідних зобов'язань;
- ▶ урахування всіх елементів підприємства в оцінюванні небезпек і ризиків;
- ▶ залучення керівництва і працівників до вищезгаданого процесу на їхньому рівні відповідальності (ILO, 2011).

У контексті впровадження заходів із запобігання ризикам і управління ризиками СУ БЗР повинна включати також чіткі процедури забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій і планування заходів реагування на різні сценарії, зокрема на помірний спалах або масштабну пандемію хвороби. Ці процедури повинні устанавлюватися спільно з зовнішніми службами екстреного реагування та іншими органами, якщо це доречно (ILO, 2001), та:

- ▶ гарантувати, що наявна необхідна інформація, внутрішня комунікація та координація забезпечать захист усіх людей у випадку надзвичайної ситуації на виробничому об'єкті;
- ▶ надавати інформацію відповідним компетентним органам, територіальним структурам даного району і службам екстреного реагування і забезпечувати взаємодію з ними;
- ▶ передбачати надання першої та медичної допомоги, протипожежні заходи та евакуацію всіх людей, які перебувають на об'єкті;
- ▶ надавати відповідну інформацію та можливість навчання всім членам даної організації на всіх рівнях, включно з проведенням регулярних тренувань із запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення готовності до них і реагування на них (ILO, 2001).

© Air National Guard photo by Master Sgt. Matt Hecht

► Вставка 3. Плани забезпечення безперебійної діяльності

План забезпечення безперебійної діяльності, розроблений за повномасштабної участі працівників, допоможе визначити ризики, які могли б вплинути на конкретне підприємство чи організацію під час кризи, та сформулювати стратегії зі зменшення їхніх наслідків (ILO, 2009).

Виходячи з досвіду країн, що розвиваються, у цьому плані слід передбачити практичні шляхи зменшення ризику захворювання працівників на робочому місці. Це можуть бути медична допомога, заохочення дотримання правил особистої гігієни, зміна організації праці з метою мінімізації контактів між людьми (Kawakami, 2009).

На виконання чинних національних і (або) місцевих настанов державних органів план може включати рекомендації щодо соціального дистанціювання, організації позмінної праці, зменшення масштабів діяльності, переходу на дистанційну роботу та інших заходів зі зменшення ймовірності захворювання, а також можливі варіанти провадження основної діяльності меншою чисельністю працівників (як-от навчання працівників суміжних спеціальностей для виконання різних видів робіт із метою продовження діяльності або надання послуг, попит на які різко зріс) (OSHA, 2020). У плані можна також урахувати можливі наслідки епідемії для психічного здоров'я та соціального стану працівників (IOSH, 2020).

Із вищезгаданим планом слід ознайомити всіх працівників, підрядників і постачальників. Всі повинні знати, що їм слід робити — або не робити — згідно з цим планом, зокрема усвідомлювати свої обов'язки та відповідальність.

© UN Women/Ploy Phutpheng

Ризики у сфері БЗР і захисні заходи

Контроль ризику зараження

Інфекційні хвороби у людей викликаються патогенними мікроорганізмами, зокрема бактеріями, вірусами, паразитами та грибами (WHO, 2016). Вони можуть передаватися через безпосередній контакт, крапельним шляхом, через середовища (такі як їжа, вода і фоміти), переносниками і (або) через повітря. Шляхи передачі захворювань також важливі для тих, чия робота передбачає контакт із тваринами, що наражає цих людей на небезпеку зоонозних інфекцій² (Su et al. 2019).

Для того, щоб уживати належних заходів для захисту працівників — наскільки це є практично здійсненним — від професійних ризиків зараження інфекційною хворобою, роботодавці повинні проводити оцінку ризиків.

Загалом кажучи, професійний ризик — це поєднання ймовірності настання небезпечної події та тяжкості порушення чи ушкодження здоров'я людей, спричиненого цією подією (ILO, 2001).

Таким чином, оцінка ризику зараження на роботі повинна враховувати:

- ▶ **Імовірність** загрози зараження, беручи до уваги характеристику інфекційної хвороби (тобто шляхи передачі) та можливість контакту з інфікованими особами або з забрудненими середовищами чи матеріалами (наприклад, із лабораторними зразками чи відходами) у ході виконання службових обов'язків;
- ▶ **Тяжкість** наслідків для здоров'я у результаті зараження, беручи до уваги окремі фактори впливу (як-от вік, супутні захворювання та порушення здоров'я), а також запроваджені заходи контролю за впливом інфекції.

² Для здійснення таких конкретних заходів підприємствам буде необхідно підтримувати зв'язок із службами безпеки і здоров'я на роботі, місцевими органами охорони здоров'я та іншими партнерами з метою отримання інформації, матеріалів і технічних рекомендацій (ILO, 2020).

► Вставка 4. «Профілактика і пом'якшення наслідків поширення COVID-19 на робочому місці. Контрольний перелік заходів»

У цьому документі МОП запропоновано просту і основану на співпраці методику оцінки ризиків COVID-19 із метою захисту безпеки і здоров'я працівників. Представлені у ньому заходи стосуються наведених нижче питань.

- **Фізичне дистанціювання.** Наприклад: оцінка ризику взаємодії між працівниками, підрядниками, споживачами та відвідувачами та реалізація заходів із зменшення такого ризику; організація праці у спосіб, що забезпечує фізичне дистанціювання між людьми; використання за можливості телефонних дзвінків, електронної пошти або віртуальних зустрічей замість особистих контактів; запровадження змінної роботи, щоб уникнути одночасної великої концентрації працівників на об'єктах.
- **Гігієна.** Наприклад: забезпечення антисептиками та регулярна дезінфекція місць загального користування; заохочення культури миття рук; заохочення належної респіраторної гігієни на робочому місці (наприклад, прикривання рота і носа під час кашлю або чхання зігнутих ліктем або тканиною).
- **Прибирання.** Наприклад: заохочення культури регулярного витирання поверхонь столів і робочих місць, дверних ручок, телефонів, клавіатур і робочих об'єктів антисептиком і регулярної дезінфекції місць загального користування, зокрема туалетів.
- **Навчання і комунікація.** Наприклад: навчання керівництва, працівників та їхніх представників щодо запроваджених заходів із запобігання ризику інфікування вірусом і щодо порядку дій у випадку інфікування; навчання правильного використання, зберігання та утилізації ЗІЗ; регулярне спілкування з працівниками з метою інформування їх про ситуацію на підприємстві, у регіоні чи країні; інформування працівників про їхнє право залишити робочу зону в разі виникнення неминучої та серйозної загрози життю або здоров'ю відповідно до встановлених процедур та негайно повідомити свого безпосереднього керівника про таку ситуацію.
- **Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ).** Надання у необхідних випадках відповідних ЗІЗ, а також закритих сміттєвих відер для утилізації таких матеріалів із дотриманням гігієнічних вимог.
- **Реагування.** Наприклад: заохочення, відповідно до рекомендацій місцевих органів влади, працівників, у яких підозрюються симптоми COVID-19, не приходити на роботу, розширення можливостей щодо здійснення виплат у період тимчасової непрацездатності, виплати допомоги у зв'язку з хворобою, відпусток у зв'язку з народженням дитини/для догляду за дитиною та інформування про це всіх працівників; організація ізоляції будь-якої особи, у якої розвиваються симптоми COVID-19, на робочому місці до моменту перевезення до відповідного медичного закладу; належна дезінфекція робочого місця; проведення медичного огляду осіб, які контактували з інфікованим працівником (ILO, 2020i).

Повний текст контрольного переліку доступний за посиланням: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---safework/documents/instructionalmaterial/wcms_741825.pdf

Для деяких працівників ризик передачі інфекції є більш високим. Це, зокрема, працівники, які безпосередньо здійснюють заходи екстреного реагування, працівники, які надають основні послуги, та працівники, які працюють у робочих середовищах із високою концентрацією людей. Заходи з управління ризиками слід спеціально адаптувати відповідно до потреб цих працівників.

Працівники, які безпосередньо здійснюють заходи екстреного реагування

© Tedward Quinn on Unsplash

Медичні працівники. Під час спалаху хвороби підвищується ризик для різних груп працівників, які безпосередньо здійснюють заходи екстреного реагування, наприклад, медичних працівників, і особливо для тих, хто активно залучений до боротьби зі спалахом хвороби (як-от члени бригад швидкої медичної допомоги, які безпосередньо контактують із хворими, медичні працівники відділень екстреної допомоги та відділень спеціалізованого лікування, працівники транспорту та персонал, що надає першу допомогу). Під час нинішньої пандемії COVID-19 такі країни, як Італія і Китай, повідомили, що медичні працівники складають близько 20% загальної кількості осіб, у яких діагностовано захворювання (The Lancet, 2020).

Нижче висвітлено різні види заходів, яких можна вживати у контексті COVID-19 для зменшення ризику зараження медичних працівників і персоналу служб екстреного реагування.

- ▶ **Заходи з екологічного та інженерного контролю** спрямовані на обмеження поширення збудників і зменшення забрудненості поверхонь та предметів. Це, зокрема, організація достатнього простору для належної фізичної відстані між пацієнтами й між пацієнтами та медичними працівниками, а також забезпечення наявності добре вентиляційних ізольованих палат

для пацієнтів, у яких підозрюється або підтверджено COVID-19 (WHO, 2020f).

- ▶ **Адміністративні заходи** спрямовані на запобігання ризикованій поведінці. Це, зокрема, надання достатніх ресурсів для реалізації заходів із профілактики інфекцій та інфекційного контролю (ПІК), як-от належна інфраструктура, розробка чітких правил ПІК, полегшення проведення лабораторних досліджень, належна категоризація і розміщення пацієнтів, достатнє співвідношення між чисельністю персоналу і чисельністю пацієнтів, а також навчання персоналу (WHO, 2020f). Ще один адміністративний захід, який слід реалізувати, стосується моніторингу і спостереження за станом здоров'я працівників груп ризику з метою виявлення несприятливих наслідків професійних небезпек для здоров'я на ранньому етапі, коли лікувати хворобу легше (наприклад, шляхом моніторингу працівників на предмет підвищеної температури або інших ранніх симптомів інфекційної хвороби). Необхідно подбати про те, щоб кожна особа, яка могла бути інфікована, мала можливість швидко повідомити про наявні симптоми безпосередньому керівникові, який у свою чергу повинен буде повідомити медичного працівника (WHO and ILO, 2018).

- ▶ **Належні ЗІЗ.** Ці заходи включають вибір відповідних ЗІЗ і навчання правил їх надягання, зняття і утилізації (WHO, 2020f).

ВООЗ видала настанови щодо прав, ролей та обов'язків медичних працівників під час спалаху COVID-19 (WHO, 2020l)³

Лабораторний персонал. Використання бактерій, вірусів, крові, тканини та (або) біологічних рідин у лабораторії може викликати інфекції. Хвороби, які переносять люди та тварини, використовувані в дослідженнях, також можуть передаватися працівниками лабораторій, які потім можуть ставати переносниками інфекцій (WHO & ILO, 2018). У виданому ВООЗ «Практичному посібнику з біологічної безпеки в лабораторних умовах» наведені рекомендації з методів і заходів, які слід застосовувати в лабораторіях на всіх рівнях для запобігання зараженню⁴. Крім того, розроблені конкретні настанови щодо COVID-19⁵, включно з рекомендаціями стосовно мінімальних/обов'язкових умов праці, пов'язаних із конкретними операціями в умовах лабораторій (WHO, 2020b).

³ Повний текст настанов наведений за посиланням https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/who-rights-roles-respon-hw-Covid-19.pdf?sfvrsn=bcabd401_0

Працівники установ похоронних послуг.

У випадку деяких інфекційних хвороб людські останки можуть нести ризики для здоров'я. Особи, які працюють із тілами померлих, як-от персонал моргу, похоронні бригади, працівники, що проводять розтин, або робітники, що здійснюють поховання тіла, можуть піддаватися ризику інфікування, зокрема COVID-19⁶, тому вони повинні вживати належних запобіжних заходів, зокрема дотримуватися правил належної гігієни рук, користуватися ЗІЗ, забезпечувати належну вентиляцію робочих зон і обробку інструментів (WHO, 2020g).

Працівники, які здійснюють екстрені перевезення.

Під час спалаху хвороби може виникати необхідність перевезення хворих (автомобілями швидкої медичної допомоги, а також спеціальними літаками, поїздами та суднами), через що ці працівники наражаються на небезпеку зараження. Особи, які перевозять тіла людей, померлих від особливо небезпечних інфекційних хвороб, також піддаються ризику інфікування. Ризик інфікування існує і під час миття і дезінфекції вищезгаданих транспортних засобів (WHO and ILO, 2018).

Прибиральники та працівники, зайняті утилізацією відходів, у медичних закладах

і екстрених службах. Ризик інфікування цих працівників COVID-19 може виникати через контакт із потенційно забрудненими матеріалами, поверхнями та середовищами (WHO & UNICEF, 2020). Працівники, які займаються на цих об'єктах дезінфекцією та утилізацією відходів, зобов'язані дотримуватися належної гігієни рук, застосовувати ЗІЗ і використовувати належні методи дезінфекції⁷.

Крім того, у таких кризових ситуаціях, як пандемія COVID-19, до першого ешелону підтримки заходів екстреного реагування можуть залучатися поліцейські, працівники цивільного захисту, військовослужбовці та пожежники. Залежно від того, які завдання на них можуть бути покладені, вони можуть контактувати з населенням, пацієнтами та колегами, які інфіковані (як із підтвердженим діагнозом, так і з ще не виявленим захворюванням), а також із забрудненим середовищем. Ці працівники повинні пройти належне навчання і одержати відповідну інформацію щодо безпечного виконання цих завдань у контексті пандемії, зокрема щодо використання ЗІЗ і вжиття інших запобіжних заходів.

⁴ Текст доступний за посиланням https://www.who.int/csr/resources/publications/biosafety/WHO_CDS_CSR_LYO_2004_11/en/

⁵ Текст доступний за посиланням <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331138/WHO-WPE-GIH-2020.1-eng.pdf>

⁶ Додаткові настанови з безпечного поводження, видані ВООЗ, доступні за посиланням <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331538/WHO-COVID-19-IPC-DBMgmt-2020.1-eng.pdf>

⁷ ВООЗ і ЮНІСЕФ розробили технічні настанови з водопостачання, санітарії, гігієни та утилізації відходів в умовах пандемії COVID-19 (текст доступний за посиланням <https://www.who.int/publications-detail/water-sanitation-hygiene-and-waste-management-for-Covid-19>)

Працівники, які надають основні послуги, та працівники, зайняті у робочих середовищах із високою концентрацією людей

Через особливості передачі COVID-19 працівники, **які взаємодіють із потенційно інфікованими особами**, також наражаються на ризик зараження (це, наприклад, працівники магазинів і супермаркетів, банків, шкіл, служб доставки, ресторанів, спортивних і туристичних об'єктів тощо), як і особи, що працюють на **об'єктах із високою концентрацією людей**, ураховуючи їхню близьку відстань до працівників у напівзакритих середовищах (таких як підприємства, кол-центри, офіси з відкритим плануванням тощо) (OSHA, 2020).

З метою вирішення проблем, спричинених такою винятковою ситуацією, уряди багатьох країн світу вирішили запровадити обов'язкові карантинні заходи для населення, поряд із закриттям підприємств, установ сфери послуг і комерційних закладів, щоб обмежити зараження. Перелік «основних послуг» (які іноді називають основними видами діяльності чи основними видами робіт), що зазвичай затверджується урядом — за результатами консультацій із соціальними партнерами, — включає служби та галузі, які можуть продовжувати працювати під час спалаху хвороби.

Працівники продуктових магазинів вимагають посиленних заходів захисту під час пандемії COVID-19

Працівники, які надають основні послуги, зажадали від своїх роботодавців ужиття адекватних заходів з БЗР, надання відпусток у зв'язку з хворобою та відповідної підтримки.

Наприклад, працівники мережі Whole Foods, дочірнього підприємства компанії Amazon, яке займається торгівлею продовольчими товарами, організували колективний захід після того, як у працівників діагностували COVID-19. Зокрема, 31 березня 2020 року вони організовано подзвонили на роботу і заявили, що захворіли, після чого зажадали надання працівникам відпустки у зв'язку з хворобою, безкоштовної перевірки на коронавірус і виплати надбавки за роботу в небезпечних умовах під час пандемії у розмірі подвійної годинної ставки (Gurley, 2020).

Неформальні працівники

Багато працівників, особливо у країнах, що розвиваються, які працюють неформально, просто мають працювати, незважаючи на обмеження пересування і соціальних контактів, тому що альтернатива — це голодувати. Ці неформальні працівники можуть не бути здатні дотримуватися запобіжних заходів, запроваджених органами охорони здоров'я, як-от фізичне дистанціювання, миття рук або самоізоляція, через що ризик зараження зростає, якщо їм не надавати належну підтримку.

Заходи з захисту цих працівників повинні включати — серед іншого — освіту і навчання з безпечних і здорових методів роботи, безкоштовне надання (за потреби) ЗІЗ, доступ до послуг охорони громадського здоров'я та надання альтернативних варіантів заробітків.

Протидія стресові, психосоціальним ризикам, насильству і домаганням

У надзвичайних ситуаціях люди можуть реагувати на стрес по-різному. Можуть мати місце такі психологічні зміни, як посилений неспокій, пригнічений настрій, низький рівень мотивації та тривожні або депресивні думки.

Під час спалаху такої хвороби, як COVID-19, все населення зазнає посиленого стресу, що може справляти серйозний вплив на психічне здоров'я, особливо у випадках, де приписана обов'язкова ізоляція вдома. Працівники можуть страждати від психосоціальних небезпек, що виникають через нинішню та майбутню невизначеність ситуації щодо роботи або через зміни у робочих процесах і організації праці.

Страх втратити роботу чи бізнес

У період глобального спалаху COVID-19 — зокрема у випадках, де запроваджується обов'язкова самоізоляція вдома або тимчасове закриття підприємств — велика частка працівників, підприємців і самозайнятих осіб може бути змушена припинити роботу, втративши єдину можливість заробляти на життя.

Стрес, пов'язаний з невизначеністю, може мати негативні наслідки для добробуту і психічного здоров'я працівників, як-от депресія, емоційне виснаження і тривога (Kim & von dem Knesebeck, 2015).

© Anastasiia Chepinska on Unsplash

Крім того, викликати стрес під час пандемії може цілий ряд факторів, дії яких зазнають багато працівників, зокрема:

- ▶ побоювання за власне благополуччя або за благополуччя членів сім'ї та колег, які могли дістати хворобу;
- ▶ відсутність засобів індивідуального захисту;
- ▶ відсутність соціальної підтримки або соціальних структур;
- ▶ конфлікт між установленими протоколами з безпеки та бажанням забезпечувати догляд і підтримку іншим людям (наприклад, необхідність дотримуватися правил безпеки під час поховання померлих, ізоляція та уникнення фізичного контакту);
- ▶ труднощі з забезпеченням догляду за собою, наприклад, щодо занять фізкультурою, дотримання нормального режиму харчування і достатнього відпочинку (WHO & ILO, 2018).

Під час таких спалахів, як спалах COVID-19, працівники служб екстреного реагування можуть зазнавати підвищених рівнів стресу в результаті дотримання суворих заходів і процедур БЗР для запобігання зараженню, наприклад, через фізичне напруження, спричинене важкими ЗІЗ, фізичну ізоляцію тощо (IASC, 2020).

Крім того, різко зростає робоче навантаження на працівників служб екстреного реагування, причому цю ситуацію загострює ймовірне зменшення чисельності персоналу, тому що деякі з цих працівників можуть захворіти або піти на карантин. Багато з цих працівників зайняті на роботах, які й так уже вважаються такими, що спричиняють відносно високі рівні стресу. Під час спалаху хвороби їм часто доводиться працювати довше та кілька змін поспіль, тобто більше, ніж стандартний сорокагодинний робочий тиждень (WHO and ILO, 2018). Збільшення робочого навантаження і зменшення періодів відпочинку може стосуватися й інших працівників, наприклад, зайнятих у виробництві товарів першої необхідності, у доставці та транспортуванні або у забезпеченні безпеки та захисту населення. Як правило, сильне робоче навантаження і скорочені періоди відпочинку можуть підвищувати ступінь втоми та стресу й негативно впливати на баланс між трудовою діяльністю та власним життям. Усе це тягне за собою шкідливі наслідки для психічного здоров'я цих працівників. Втома і стрес можуть також підвищувати ризик виробничого травматизму та нещасних випадків на виробництві (ILO, 2016).

© Tedward Quinn on Unsplash

Досвід показує, що під час спалаху хвороби можуть зростати масштаби насильства і домагань (як фізичних, так психологічних), а також посилюватися соціальна стигматизація та дискримінація.

Через гадану наявність захворювання людям можуть навішувати ярлики, застосовувати до них певні штампи, піддавати їх дискримінації та (або) позбавляти статусу. Під час нинішнього спалаху COVID-19 встановлено факти соціальної стигматизації та дискримінаційного ставлення до осіб певного етнічного походження та певної національності, а також до будь-кого, хто нібито мав контакт із вірусом (WHO, UNICEF & IFRC, 2020). Стигматизації та дискримінації можуть зазнавати люди, що працюють у районах і на роботах із високим ризиком захворювання, що

призводить до їхньої відчуженості від громади та активізації насильства і домагань щодо них (WHO and ILO, 2018).

Високий рівень смертності, пов'язаний із певними епідеміями, виснаження, поєднане з невизначеністю щодо симптомів, недоступність тест-систем, відсутність вакцин і лікування можуть призводити до актів насильства щодо медичних працівників та інших осіб, які забезпечують безпосередній догляд за хворими та їхніми сім'ями (WHO and ILO, 2018).

Інциденти під час спалаху лихоманки Ебола у ДРК

У квітні 2019 року медичні працівники та вчені, які працювали в умовах спалаху лихоманки Ебола в Демократичній Республіці Конго (ДРК), отримали поранення під час нападу на університетську лікарню в Бутембо. Один із цих працівників, д-р Річард Валері Моузоко Кібунг, епідеміолог, направлений ВООЗ, у ході нападу був убитий (Jasarevic, 2019). Цей напад був одним із серії неодноразових нападів на медичні установи та спеціалістів екстреного реагування під час вищезгаданого спалаху. Напади були спричинені хибним переконанням у тому, що іноземці завезли цю хворобу до ДРК (Newey, 2019).

Заходи з обмеження мобільності громадян, разом із нестачею необхідних речей, можуть збільшувати масштаби насильства щодо працівників, на яких покладено функцію забезпечення виконання вищезгаданих заходів (наприклад, співробітників поліції), або персоналу, задіяного у продажу та транспортуванні товарів першої необхідності. Забезпечення дотримання законодавства про безпеку і здоров'я на роботі, а саме припинення роботи в разі серйозної та неминучої загрози здоров'ю працівників за рішенням інспекторів праці, також може наразити їх на небезпеку насильства.

Насильство і домагання щодо працівників продуктивних магазинів

У Пакистані велика група чоловіків побила палками власника продуктового магазину і трьох його працівників, коли один покупець розлютився через нестачу борошна у магазині (The Express Tribune, 2020). У Австралії чоловік навмисно кашлянув на працівника продуктового магазину під час суперечки (NZ Herald, 2020). Працівниця продуктового магазину в Новій Зеландії розповіла, що покупці неодноразово кидалися в неї та її колег різними предметами, плювали на них і словесно ображали (Radio New Zealand, 2020).

Заходи з БЗР слід здійснювати не лише для запобігання ризику довгострокових наслідків для добробуту працівників, а й для попередження і зменшення психосоціальних ризиків, зокрема насильства і домагань, та сприяння психічному здоров'ю і благополуччю.

У посібнику з захисту медичних працівників і спеціалістів екстреного реагування, виданого ВООЗ і МОП у 2018 році, наведено ряд заходів, яких слід уживати для запобігання виникненню в цих працівників стресу, пов'язаного з їхньою професійною діяльністю, і які в контексті епідемії можна застосовувати й до інших категорій працівників. Це, зокрема:

- ▶ Належна комунікативна взаємодія і надання актуальної інформації, завдяки чому працівники почувають себе поінформованими та здатними певною мірою контролювати ситуацію;
- ▶ Забезпечення працівникам можливості висловлювати свої тривоги та ставити запитання щодо ризиків для здоров'я їх самих та їхніх колег;
- ▶ Проведення багатопредметних зустрічей для визначення питань, які викликають занепокоєння, зокрема щодо благополуччя працівників, і для спільної роботи над стратегіями розв'язання проблем;
- ▶ Перегляд організаційної культури та питань чуйності до інших, тому що сім'ї місцевих працівників може торкнутися спалах хвороби;
- ▶ Розробка контрольного переліку питань для оцінювання і розуміння особистих сильних сторін, слабких сторін і обмежень, зокрема визнання ознак стресу та емоційного виснаження у самих себе та в інших;
- ▶ Запровадження системи взаємодопомоги для надання психологічної підтримки та моніторингу стресу і емоційного виснаження;
- ▶ Запровадження регульованих періодів відпочинку для забезпечення достатніх перерв упродовж робочого дня;
- ▶ Створення можливостей для покращення фізичного здоров'я, зокрема для занять фізкультурою, і заохочення працівників до здорового режиму харчування;
- ▶ Психологічна підтримка працівників із метою конфіденційного обговорення їхніх страхів і тривоги;
- ▶ Рольове моделювання, де керівники виступають для своїх підлеглих взірцями для наслідування і поведяться у способи, що демонструють, як долати стрес;
- ▶ Кампанії зі зменшення стигматизації, спрямовані на те, щоб подолати ізоляцію медичних працівників у результаті ймовірно надмірного страху зараження чи забруднення, який виникає у населення, і на те, щоб населення цінувало роль чоловіків і жінок, які працюють на передовій боротьби з епідемією, а самі працівники відчували гордість за те, що вони роблять;
- ▶ Застосування гумору та методів, основаних на широкій участі, що можуть сприяти діалогові, інноваційним рішенням та позитивним змінам у ставленні.

© Priscilla Du Preez on Unsplash

Захист психічного здоров'я осіб, які працюють удома

Під час пандемії COVID-19 багатьом працівникам доводиться тимчасово працювати вдома⁸.

У нещодавньому дослідженні, яке провели у 15 країнах⁹ Eurofound та МОП (2017 рік), було встановлено, що 41% осіб, які працюють удома, вважають, що зазнають сильного стресу, тоді як серед тих, хто працює тільки на підприємстві, таких лише 25%.

Робота вдома може призводити до почуття ізольованості, збільшення робочого часу та розмивання меж між роботою та сімейним життям. Якщо ізоляція може сприяти зосередженості, то відсутність соціальної взаємодії може стати сильним стрес-фактором. Гнучкий режим роботи може перетворитися на понаднормову роботу, без перерв, яка триватиме всю ніч, результатом чого є пов'язаний із такою роботою ризик безсоння.

Вплив карантину на психічне здоров'я

Робота вдома може призводити до почуття ізольованості, збільшення робочого часу та розмивання меж між роботою та сімейним життям. Якщо ізоляція може сприяти зосередженості, то відсутність соціальної взаємодії може стати сильним стрес-фактором. Гнучкий режим роботи може перетворитися на понаднормову роботу, без перерв, яка триватиме всю ніч, результатом чого є пов'язаний із такою роботою ризик безсоння.

⁸ Багато підприємств уперше запровадили систему роботи вдома, щоб зменшити ризик зараження COVID-19.

⁹ США, Великобританія, Японія, Індія, Бразилія, Аргентина, Бельгія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Угорщина, Італія, Нідерланди, Іспанія і Швеція.

Установлення меж між оплачуваною роботою і особистим життям може виявитися особливо складним у разі дистанційної роботи, особливо для жінок, які продовжують нести головну відповідальність за неоплачувану роботу в домогосподарствах, що включає і догляд за членами сім'ї, і виконання хатніх обов'язків (ILO, 2019).

► Вставка 5. Подвійний тягар, що лягає на працюючих батьків

У ситуації вимушеної ізоляції під час такої пандемії, як пандемія COVID-19, багато шкіл і закладів денного догляду закрито (UNESCO, 2020). Це створює **величезний тягар для працюючих батьків**, яким необхідно буде на додаток до своїх робочих обов'язків узяти на себе роль учителів і вихователів.

Ураховуючи це, важливо, щоб роботодавці та працівники обговорювали ці питання.

Можна, наприклад, внести певні корективи до показників продуктивності, адаптувати або зменшити робочий час або запровадити особливий порядок надання відпусток для осіб, які працюють дистанційно і мають обов'язки з догляду та навчання дітей удома. Допомога, яку можна отримати у звичайних умовах (наприклад, допомога з боку родичів чи сусідів або на платній основі) для виконання обов'язків як із догляду за дітьми, так і з хатньої роботи, під час пандемії COVID-19 надаватися не може, наприклад, через заходи ізоляції.

Здоровим батькам доводиться, наприклад, дбати про купівлю продуктів харчування в умовах карантину (як-от обмежений час роботи магазинів, необхідність бути готовими захистити себе, наприклад, за допомогою ЗІЗ, тривалий процес дезінфекції придбаних продуктів тощо). Крім того, їм може бути потрібно купувати продукти харчування для літніх родичів, які живуть у самоізоляції через COVID-19 (WHO, 2020).

Усе це – окремі види роботи на умовах повної зайнятості, на які витрачаються незчисленні години, як-от готування їжі, годування, прибирання, навчання, організація домашніх заходів і дистанційна робота на повний робочий день, а також забезпечення впродовж усього дня занять для дітей у обмеженому просторі домівок, які часто є дуже маленькими.

Ще очевидніше це для самотніх батьків, яким доводиться самотою виконувати цю безліч ролей. Вони також змушені під час спалаху хвороби приймати багато безпрецедентних, важких рішень. Таким батькам доводиться суміщати звичайні, повсякденні рішення щодо їхніх дітей та роботи з рішеннями, які впливають на безпеку і здоров'я їхньої сім'ї та інших людей (Lufkin, 2020).

Переважна більшість самотніх батьків у світі — жінки, і тягар, що лежить на плечах працюючих матерів, ніколи не був більш кричущим, ніж у випадках, де мають місце загрози для здоров'я населення і надзвичайні ситуації на кшталт пандемії COVID-19.

Для того, щоб зменшити ці ризики та захистити психічне здоров'я і благополуччя цих працівників, можна запровадити різні заходи з БЗР.

Вирішальними факторами для забезпечення впровадження і застосування цих заходів є прихильність і підтримка з боку керівництва (починаючи з менеджерів вищого рівня і закінчуючи керівниками оперативної ланки). Ураховуючи реальний ризик соціальної ізоляції, що пов'язаний із дистанційною роботою на умовах повної зайнятості, слід докласти всіх зусиль для того, щоб допомагати таким працівникам залишатися на зв'язку зі своїми безпосередніми керівниками, колегами і організацією в цілому (ILO, 2020f).

Усім сторонам потрібно чітко уявляти собі результати, яких мають досягти працівники, їхні завдання, умови зайнятості, час, у який із ними можна зв'язатися, і порядок моніторингу та обговорення стану виконання завдань (без надмірно обтяжливих вимог щодо звітності). Наприклад, обов'язково необхідно встановити чіткі базові правила щодо того, коли саме працівники готові чи не готові працювати, та дотримуватися цих правил (ILO, 2020f).

Навіть якщо вищезгадані уявлення чітко сформовано, працівникам усе одне необхідно розробити власні стратегії ефективного розмежування оплачуваної роботи та особистого життя. Зокрема, слід створити окрему робочу зону, де ніщо не заважатиме працювати, і забезпечити можливість припинення роботи у певний час, передбачити час для відпочинку і особистого життя (ILO, 2020f).

Працівники повинні мати доступ до необхідного обладнання (наприклад, ноутбуків, засотосунків для дистанційної роботи, належної інформаційно-технологічної підтримки) і можливість навчатися (ILO, 2020f)¹⁰.

Дистанційна робота може забезпечити працівникам певну гнучкість, дозволяючи їм працювати у час, найбільш зручний для них, при цьому залишаючись на зв'язку впродовж звичайного робочого часу їхньої організації. Ця гнучкість є дуже важливою для забезпечення ефективності дистанційної роботи, тому що вона дозволяє особам, які працюють удома, планувати свою оплачувану роботу так, щоб узгоджувати її зі своїми особистими обов'язками, як-от догляд за дітьми, літніми батьками та хворими членами сім'ї (ILO, 2020f).

У Чилі прийнято закон про надомну і дистанційну роботу

Цей закон¹¹, прийнятий у березні 2020 року, визнає право дистанційних працівників припинити зв'язок щонайменше на 12 годин поспіль упродовж 24-годинного періоду. Роботодавці не можуть вимагати, щоб працівник відповідав на повідомлення, виконував накази чи інші вимоги у цей дванадцятигодинний період, а також у вихідні дні, у дні, на які він має відповідний дозвіл роботодавця, та під час річної відпустки.

Крім того, роботодавець повинен інформувати дистанційних працівників про професійні ризики, пов'язані з їхньою працею, а також про запобіжні заходи й порядок роботи. Роботодавець повинен також забезпечити навчання працівників щодо заходів із БЗР, що стосуються їхніх завдань.

Важливо також запровадити ефективну систему комунікативної взаємодії, аби щоб безпеці, здоров'ю і благополуччю працівників не було завдано шкоди. Роботодавці можуть повідомити працівникам номери телефонів для екстреного зв'язку і організувати регулярне інформування про ситуацію щодо охорони здоров'я телефоном, інтернетом або електронною поштою (HSA, 2020). Крім того, можна призначити спеціальну контактну особу для обговорення з працівниками питань, що їх тривожать, і надання їм доступу до послуг підтримки, включно з програмами допомоги працівникам (SWA, 2020).

¹⁰ Можливості дистанційної роботи повинні бути доступні особам з інвалідністю. Ці особи повинні також мати вдома такі самі спеціальні пристосування, як і на їхньому звичайному місці роботи.

¹¹ Закон № 21220 (Ley núm. 21.220 Modifica el Código del Trabajo en materia de trabajo a distancia). Available at: <https://www.leychile.cl/Navegar?idNorma=1143741>

► Вставка 6. Запобігання домашньому насильству в період карантину в умовах пандемії COVID-19

Оскільки запроваджуються заходи з соціального дистанціювання та самоізоляції, а людей закликають залишатися вдома і, коли можливо, працювати в дистанційному режимі, ризик домашнього насильства, особливо щодо жінок і дітей, може зростати. Факти, зібрані під час попередніх епідемій (наприклад, вірусів Ебола та Зіка), свідчать, що у ситуаціях, коли пересування людей обмежено, масштаби насильства щодо жінок, як правило, збільшуються. Оскільки жінки, які зазнають жорстокого ставлення, проводять більше часу в тісному контакті з членами сім'ї, що вчиняють насильство, а сім'ям доводиться долати такі проблеми, як додатковий стрес і потенційні економічні збитки чи втрата роботи, ймовірність домашнього насильства щодо жінок підвищується. Згідно з Конвенцією МОП 2019 р. про насильство і домагання (№ 190), держави-члени МОП повинні вживати належних заходів для визнання наслідків домашнього насильства і, наскільки це практично можливо, пом'якшувати його вплив у сфері праці (ст. 10(f)).

Під час обов'язкового карантину щодо COVID-19 в Іспанії уряд країни розпочав інформаційну кампанію за припинення гендерного і домашнього насильства, зокрема шляхом надання особам, що потерпіли від, насильства відповідних ресурсів та інформації, а також створення таким особам можливості виходити на вулицю без дозволу, щоб попросити про допомогу (Europa Press, 2020).

Управління ергономічними, фізичними, екологічними та хімічними ризиками в сфері БЗР

У працівників, залучених до надання медичної допомоги і заходів реагування на епідемію, можуть посилюватися ергономічні проблеми, пов'язані з переміщенням тіл і вантажів. Ручне переміщення вантажів — тобто пацієнтів, — що часто вимагає незручних поз, може спричинити гострі травми опорно-рухового апарату, знижуючи працездатність і зменшуючи спроможність дотримуватися суворих правил роботи, що призводить до невиходів на роботу (WHO & ILO, 2018).

Медичні працівники можуть також зазнавати ризиків у результаті користування важкими ЗІЗ, як, наприклад, фізичні сліди на обличчі, теплові удари та зневоднення через носіння таких засобів. Використання ЗІЗ, які покривають усе тіло (або його більшу частину), може затримувати тепло і піт, обмежуючи дію захисного механізму випарного охолодження тіла. Тепловий удар може призводити до професійних захворювань і підвищувати ризик виробничого травматизму (наприклад, через запаморочення (WHO & ILO, 2018)). Для того, щоб зменшити ризик теплового удару і зневоднення, працівників слід забезпечувати чистою питною водою. Їх слід навчати правил зменшення теплового навантаження і заохочувати здійснення самоконтролю на предмет виявлення симптомів (CDC, 2018).

© Nicola Sgarbi/Facebook

Працівники, зайняті наданням основних послуг, які й без того виконують фізично важку роботу, через збільшення кількості відсутніх працівників можуть стикатися з такими проблемами, як продовження робочого часу, посилення робочого навантаження і напружений графік (OSHA, 2020). Ці проблеми можуть підвищувати ризик ушкодження опорно-рухового апарату у працівників, яким необхідно встигати виконувати робочі завдання на технологічних лініях. Крім того, стрес і втома, що виникають через такі ситуації, можуть збільшувати ризик нещасних випадків і травмування.

Люди, що працюють удома, також можуть зазнавати певних ризиків, пов'язаних із домашніми умовами, які часто не відповідають таким самим нормам безпеки і здоров'я, що й норми, встановлені на офіційних робочих місцях. Якість столу, стільця та інших предметів може бути не такою, як в офісі. Крім того, фізичне середовище (опалення, охолодження, освітлення, електробезпека, гігієна житла і рівень його ремонту) може не відповідати необхідним вимогам (ССОHS, 2019).

Працівникам слід надати достатню інформацію з питань, пов'язаних із роботою в дистанційному режимі, наприклад, щодо:

- ▶ Зміни робочих завдань із метою забезпечити, щоб працівники не перебували в одній і тій самій позиції протягом тривалих періодів часу;
- ▶ Перевірки розташування захисного екрану, наприклад, переміщення його подалі від вікна, щоб уникнути виблискування;
- ▶ Розташування обладнання так, щоб звести до мінімуму необхідність повертання або перенапруження;
- ▶ Наявності достатнього робочого простору для обладнання і для матеріалів, необхідних для виконання роботи;
- ▶ Необхідності робити регулярні перерви, а також кожну годину вставати й ходити протягом однієї хвилини (HSA, 2020).

Крім того, прибирання і дезінфекція з використанням хімічних речовин часто стають ключовими елементами у стримуванні зараження. На всіх підприємствах, особливо

тих, що надають основні послуги, зокрема у таких сферах, як охорона здоров'я, транспорт, торгівля продуктами харчування, екстрена допомога тощо, працівники можуть часто працювати з застосуванням хімікатів і дезінфекційних засобів, щоб захистити себе, своїх колег і громадян, з якими вони контактують, від передачі інфекції. Через імовірне зростання глобального попиту на багато з цих дезінфекційних засобів працівники, зайняті у хімічній промисловості, також можуть працювати в умовах збільшення кількості цих сполук. Деякі з хімічних речовин, які часто застосовуються для дезінфекції з метою запобігання COVID-19, наприклад, сполуки четвертинного амонію (які зазвичай містяться у антисептичних серветках, спреях та інших побутових чистильних засобах), можуть негативно впливати на кількість сперматозоїдів і овуляцію, підвищувати ризик хронічного обструктивного захворювання легень (ХОХЛ) і викликати симптоми астми (Dumas et al, 2019; Melin et al, 2014; Fair, 2020). Важливо належним чином навчити працівників правильного і безпечного використання цих хімікатів та проінструктувати їх про ризики та рівні впливу, особливо якщо ці хімікати раніше взагалі не використовувалися на даному підприємстві або використовувалися не так часто. Працівники, які працюють у дистанційному режимі, також можуть контактувати з хімікатами, коли прибирають і дезінфікують свої домівки.

© Phil Roeder

04

Спільні зусилля для захисту безпеки та здоров'я всіх людей

Пандемія COVID-19 ще раз демонструє вирішальну роль БЗР для гідної праці. Забезпечення безпечних і здорових умов на робочих місцях є критично важливим для стримування поширення вірусу, захисту здоров'я працівників і всього населення в цілому.

В умовах кризи, спричиненої COVID-19, ефективні заходи профілактики та контролю на підприємствах справляють позитивний вплив на безперервність діяльності та зайнятість, оскільки вони допомагають запобігати подальшим спалахам, здатним призвести до нових економічних і соціальних порушень, або уникати таких спалахів. Для того, щоб відновити та продовжувати виробництво, підприємствам необхідно буде зменшити ризики щодо БЗР і забезпечити дотримання вимог законодавства. Це може вимагати особливих інженерних і адміністративних заходів (наприклад, забезпечення фізичного дистанціювання). Нові спалахи на виробництві могли б призвести до додаткових порушень із серйозними наслідками для економіки та зайнятості. Під час такої пандемії, як нинішня пандемія COVID-19, вкрай необхідним є співробітництво на міжнародному і національному рівнях.

Усі міжнародні агенції, кожне в своїй спеціалізованій галузі, грають важливу роль у забезпеченні співробітництва між країнами. Зокрема, ВООЗ і МОП надають рекомендації на міжнародному рівні щодо безпеки та здоров'я працівників із метою вироблення раціональних коротко-, середньо- і довгострокових рішень для громадян, працівників, спільнот і держав. Міжнародні організації та форуми можуть також надавати підтримку в визначенні та запровадженні ґендерно орієнтованих заходів для протидії впливу пандемії на здоров'я, економіку, зайнятість і соціальний стан працівників усіх галузей, зокрема й самозайнятих, тимчасових і неформальних працівників, особливо тих, що зайняті на малих і середніх підприємствах (МСП), як у містах, так і у сільській місцевості. Пандемія змушує уряди країн робити важкий вибір, що може спричинити сильний вплив не лише на галузь охорони здоров'я, а й на всю економіку та сферу праці. Вкрай необхідно проводити консультації з соціальними партнерами, щоб забезпечити практичну здійсненність і реалістичність виконання ухвалених рішень. Крім того, урядам слід консультиватися і координувати дії з технічними органами і експертами, зокрема з науковою спільнотою, на національному й міжнародному рівнях.

Реагування на пандемію

Для пом'якшення наслідків кризи такого характеру, як та, котру ми зараз зазнаємо через поширення COVID-19, реагування з боку урядів повинно зосереджуватися на заходах з охорони здоров'я та економічних заходах.

▶ Вставка 7. Ключові компоненти реагування на кризу, спричинену COVID-19

МОП згрупувала ключові тези своєї політики по чотирьох компонентах:

1. Стимулювання економіки та зайнятості за допомогою активної податково-бюджетної політики, адаптивної грошово-кредитної політики, кредитно-фінансової підтримки конкретним галузям, зокрема галузі охорони здоров'я;
2. Підтримка підприємств, робочих місць і доходів шляхом поширення соціального захисту на всіх, реалізації заходів із підтримання зайнятості, надання підприємствам фінансових, податкових та інших пільг;
3. Захист працівників на робочому місці шляхом посилення заходів із БЗР, адаптації способів організації праці (наприклад, введення дистанційної роботи), запобігання дискримінації та відчуженості, надання всім людям доступу до медичної допомоги та розширення можливостей щодо оплачуваних відпусток;
4. Використання соціального діалогу для знайдення необхідних рішень шляхом розбудови спроможності та стійкості організацій роботодавців і працівників, зміцнення потенціалу урядів, зміцнення інституцій та процесів соціального діалогу, колективних переговорів та трудових відносин.

Згідно з Рекомендацією МОП 2017 р. щодо зайнятості та гідної праці в цілях забезпечення миру і потенціалу протидії (№ 205), заходи реагування на кризу повинні сприяти забезпеченню безпечних і гідних умов праці, включно з наданням засобів індивідуального захисту і медичної допомоги всім працівникам, зокрема працівникам рятувальних і реабілітаційних служб (п. 9(d)). По суті, було б етично не виправданим вимагати, щоб медичні працівники допомагали інфікованим пацієнтам без ужиття належних заходів із БЗР, зокрема без відповідних ЗІЗ (ILO, 2004). Проте, конкретна політика і рекомендації з БЗР мають розроблятися не лише для медичних працівників і персоналу служб екстреного реагування, а й для інших категорій працівників, наприклад, для працівників, які надають основні послуги (WHO, 2017).

Прийняття ґендерно орієнтованого підходу в політиці та стратегіях запобігання кризам

Рекомендація МОП 2017 р. щодо зайнятості та гідної праці в цілях забезпечення миру і потенціалу протидії (№ 205), де визнано, що кризи по-різному впливають на жінок і чоловіків, закликає держави-члени МОП застосовувати ґендерний підхід до всіх заходів із розробки, здійснення, моніторингу і оцінки в контексті запобігання кризам і реагуванню на кризи у рамках узгоджених і всеосяжних стратегій, спрямованих на зміцнення миру, запобігання кризам і сприяння відновленню та зміцненню потенціалу протидії (ст. 8(g)). Заходи реагування на кризи, які належить здійснити відразу після закінчення конфлікту чи лиха, повинні включати скоординовану і всеосяжну оцінку потреб із чіткою ґендерною спрямованістю (ст. 9(a)).

Структура «ООН-Жінки» розробила контрольний перелік щодо реагування на COVID-19, мета якого — сприяти включенню ґендерного аспекту до чинних рішень і документів політики. Текст переліку англійською, іспанською та французькою мовами доступний за посиланням

<https://www.unwomen.org/en/news/stories/2020/3/news-checklist-for-Covid-19-response-by-ded-regner>

Згідно з Рекомендацією № 205, у процесі виходу з кризових ситуацій уряди повинні в ході консультацій з соціальними партнерами, переглядати, розробляти, відновлювати або вдосконалювати трудове законодавство, у разі потреби, з урахуванням актів з охорони праці та БЗР12. Законодавство повинно також захищати працівників від звільнення з роботи в період спалаху хвороби, якщо вони хворіють або виконують офіційно затверджені рекомендації з громадського здоров'я (тобто рекомендації щодо карантину) (ILO, 2004).

Інспектори праці в Уругваї та Іспанії адаптуються до умов пандемії COVID-19

Під час епідемії від інспекторів праці можуть зажадати активізації зусиль із заохочення дотримання нормативних актів щодо БЗР.

У контексті пандемії COVID-19 у березні 2020 року орган інспекції праці Уругваю запровадив систему дистанційної роботи інспекторів з відвідуваннями за викликом. У разі виклику інспектори віддають пріоритет розгляду скарг, пов'язаних із неминучою загрозою життю, нещасними випадками із тяжкими та смертельними наслідками, скасуванням постанов про запобіжне закриття підприємств (щодо незавершених заходів) і припиненням роботи. Крім того, проводяться відвідування продуктових магазинів на предмет перевірки наявності протоколу реагування на існуючу ситуацію щодо громадського здоров'я (розробленого за участю двостороннього комітету з БЗР і (або) служби гігієни праці, залежно від обставин). Мета відвідувань — перевірити надання інформації працівникам, наявність на видному місці покажчиків запобіжних заходів, а також забезпечення засобами індивідуального захисту і гігієни. Під час цих відвідувань інспектори користуються відповідними масками та латексними рукавичками й пересуваються у службовому автомобілі, щоб уникнути ризику зараження в громадському транспорті.

Інспекція праці Іспанії створила спеціальний адміністративний підрозділ, який займається питанням впливу COVID-19 у сфері праці. Завдання цього підрозділу — посилювати превентивні заходи, захищати індивідуальні та колективні права працівників, які у період пандемії можуть ігноруватися чи обмежуватися. Крім того, цей підрозділ здійснює координацію та узагальнює критерії у звітах за результатами інспекційних відвідувань на основі тимчасових положень про регулювання зайнятості¹³. Він установив оперативний критерій щодо заходів і дій Інспекції праці та соціального забезпечення щодо ситуацій, які виникають через новий коронавірус (SARS-CoV-2)¹⁴.

¹² Такі положення повинні узгоджуватися з Декларацією МОП основних принципів та прав у світі праці та Механізмом її реалізації (1998 р.), а також із застосовними міжнародними трудовими нормами (Рекомендація № 205, п. 23).

¹³ La Inspección de Trabajo y Seguridad Social crea una Unidad de Gestión específica para afrontar la incidencia del Covid-19 en el ámbito laboral: <http://prensa.mitramiss.gob.es/WebPrensa/noticias/laboral/detalle/3753>

¹⁴ Criterio Operativo nº 102/2020: https://ceoe-statics.s3-eu-west-1.amazonaws.com/CEOE/var/pool/pdf/criterio_itss_covid.pdf

Взаємозв'язок між БЗР і охороною громадського здоров'я

Для того, щоб пом'якшити вплив епідемій, захистити здоров'я працівників і забезпечити неперервне надання медичних послуг під час епідемій та після них, потрібні потужні системи охорони здоров'я. Епідемії та пандемії спричиняють значний тиск і навантаження на ці системи. Люди, зусилля і постачання медичної продукції — все це переорієнтовується на реалізацію заходів реагування на надзвичайну ситуацію. Це часто призводить до нехтування необхідними базовими та звичайними медичними послугами. Більше того, медичні заклади, особливо кабінети невідкладної допомоги, можуть стати осередками передачі інфекції. У таких умовах може інфікуватися багато людей, якщо не забезпечити належне

здійснення заходів профілактики та контролю. Медичні працівники, які працюють на передовій боротьби з пандемією, самі можуть заразитися і померти (WHO, 2018).

Служби охорони громадського здоров'я також грають життєво важливу роль у здійсненні заходів із профілактики захворювання та пом'якшення його наслідків для населення в цілому. Для працівників, зайнятих у неформальній економіці й на малих та мікропідприємствах — які зазвичай не охоплені послугами з БЗР — служби охорони громадського здоров'я можуть бути єдиними службами, що охоплюють ці категорії працівників.

Скоординований обмін інформацією

Інформація має велике значення: якщо люди не інформовані чітко про шлях передачі інфекції та способи уникнення поширення хвороби і не обізнані щодо ризиків і заходів, яких слід уживати, вони не можуть ефективно захищати самих себе та інших (WHO, 2018).

Урядам країн необхідно забезпечити надання належної інформації різним групам бенефіціарів, а саме:

- ▶ **Для широкого загалу** — інформації про симптоми; способи профілактики інфекції та зменшення передачі захворювання; причини та строки карантину та ізоляції, якщо такі заходи потрібні; поточний стан спалаху; можлива фінансова підтримка і захист зайнятості тощо;
- ▶ **Особам, які займають відповідальні посади**, — настанов щодо клінічного ведення, інфекційного контролю, політики охорони громадського здоров'я, законодавства та засобів забезпечення його дотримання, заходів із БЗР та соціального захисту з метою забезпечити належну координацію національних заходів реагування на епідемію;
- ▶ **Роботодавцям і керівникам** — інформації про те, як виконувати національні закони, правила і настанови, актуальні для їхніх організацій, і про їхній обов'язок виконувати рекомендації щодо БЗР;
- ▶ **Працівникам** — інформації про практичне використання обладнання і процедур запобігання та протидії інфекції, а також про їхній обов'язок дотримуватися практичних рекомендацій щодо БЗР (WHO, 2018).

Для швидкого розповсюдження інформації потрібні системи оперативного оповіщення, як-от: веб-сайти, телебачення, радіо, газети та журнали, реклама, інформаційні бюлетені, телефонні гарячі лінії тощо.

Уникнення «інфодемії»

Під час епідемії часто має місце швидке поширення всілякої інформації, з численних джерел, зокрема чуток, пліток і недостовірних відомостей, які можуть викликати паніку серед населення. Це явище часто називають «інфодемією». Інформування про ризики є одним із ключових компонентів заходів реагування на спалахи хвороб. Воно означає обмін у реальному масштабі часу інформацією, порадами та думками між фахівцями або посадовцями галузі охорони здоров'я та людьми, виживанню, здоров'ю або економічному чи соціальному добробуту яких загрожує небезпека, пов'язана зі спалахом хвороби (WHO, 2018).

Інформування про ризики спалаху хвороби включає три основні елементи, які повинні працювати в комплексі. Необхідно:

1. **Говорити**; органи влади, експерти та групи екстреного реагування повинні швидко поширювати інформацію про характер явища і про захисні заходи, які повинні здійснювати люди;
2. **Слухати**; спеціалісти служб екстреного реагування, експерти та органи влади повинні швидко оцінювати та розуміти страхи, тривоги, ставлення і думки постраждалих, а також коригувати свої заходи та інформаційні тези з урахуванням цих аспектів;
3. **Спростовувати чутки**; спеціалісти служб екстреного реагування повинні мати способи виявлення такої дезінформації та виправляти її (WHO, 2018).

Соціальний діалог із питань БЗР під час пандемії

Ефективний соціальний діалог на всіх рівнях має важливе значення для реалізації сталих заходів, які захищають фізичне та психічне здоров'я всіх працівників, а також пом'якшують вплив пандемії на всю економіку і на сферу праці.

У процесі реагування на кризи урядам країн слід, на основі консультацій із найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників, забезпечувати, щоб усі передбачені заходи розроблялися або заохочувалися через ґендерно орієнтований соціальний діалог. Ця пропозиція — наведена у Рекомендації МОП № 205 — має велике значення у контексті пандемії, тому що вона повинна забезпечити ефективність і доречність екстрених заходів, здійснюваних урядами. Може статися так, що уряди самі будуть змушені вжити серйозних – але обов'язкових — заходів для приборкання інфекції або вповільнення її поширення. Такі виняткові заходи можуть застосуватися ефективно лише за умови, що соціальні партнери з самого початку залучені до прийняття рішень і рішуче налаштовані виконувати їх.

Італія: спільний протокол із регулювання заходів, спрямованих на боротьбу з поширенням COVID-19 на робочому місці та її подоланням

Протокол¹⁵, підписаний 14 березня 2020 року організаціями роботодавців і профспілками на вимогу Голови Ради Міністрів, містить керівні настанови щодо підвищення ефективності запобіжних заходів із боротьби з поширенням COVID-19 у немедичних установах. Пріоритетна мета — поєднати продовження виробничої діяльності з гарантуванням здорових і безпечних умов праці та виробничого середовища. З цією метою у протоколі передбачено вжиття різних заходів із БЗР, як-от інформування з БЗР, процедура доступу до приміщень підприємств, прибирання і санітарна обробка, заходи з дотримання гігієни, надання ЗІЗ, організація праці, дії у випадку виникнення симптомів у працівників, медичний нагляд тощо.

Роботодавці та їхні організації повинні додержуватися порад, наданих національними та місцевими органами влади, зокрема щодо організації праці, та доводити критично важливу інформацію до відома працівників. Вони повинні оцінити потенційні ризики припинення діяльності підприємств, переглянути або розробити план забезпечення безперебійної діяльності, узгодивши його з настановами, наданими національними та місцевими органами влади, щодо зміцнення стійкості підприємств і надання підтримки працівникам та їхнім сім'ям. Роботодавці повинні виявляти та зменшувати ризики, що виникають через спалах хвороби, для працівників та інших осіб, пов'язаних із підприємством, і заохочувати дотримання правил гігієни на робочому місці. Крім того, їм слід також оцінити відповідальність підприємств за виплату компенсацій працівникам, особливо у галузях підвищеної небезпеки, а також звернутися за порадами та підтримкою до організацій роботодавців і підприємств, які можуть довести це занепокоєння до відома уряду і сформувати політичні заходи, сприятливі для забезпечення стійкості та сталості бізнесу.

¹⁵ Протокол англійською мовою доступний за посиланням https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/protocollo_covid_19.pdf

Працівники та їхні організації повинні також грати важливу роль, беручи участь у прийнятті рішень та здійсненні стратегічних заходів реагування на епідемії. На рівні підприємства працівники та їхні представники повинні активно співробітничати з роботодавцями у впровадженні запобіжних і захисних заходів. Вони повинні суворо дотримуватися правил гігієни і поводитися відповідально. Організаціям працівників слід сприяти запобіганню ризикам і захисту працівників шляхом надання актуальної інформації. Вони повинні заохочувати солідарність і недопущення дискримінації та стигматизації щодо працівників і хворих.

► Вставка 8. Спільна заява Міжнародної організації роботодавців (МОП) і Міжнародної конфедерації профспілок (МКП) щодо COVID-19

МОП і МКП закликають до негайних дій у ключових сферах, як-от забезпечення безперебійної діяльності, гарантування доходів і солідарність, задля запобігання поширенню хвороби і захисту життя та засобів до існування, розбудови стійкої економіки та стійких суспільств; координація та узгодженість політики; сильні та працездатні системи охорони здоров'я для боротьби з пандемією.

Вони визнають, що Декларація століття МОП про майбутнє сфери праці (2019 р.) містить критично важливі елементи, які є ключем до будь-яких довготривалих і сталих заходів реагування на пандемію, зокрема на пандемію COVID-19.

МОП і МКП рішуче налаштовані й готові підтримувати політиків у їхніх зусиллях із надання працівникам і підприємствам допомоги у подоланні кризи, утриманні працівників на роботі, їх захисті від безробіття і втрати доходів та пом'якшення наслідків фінансового спаду.

Спільна заява розміщена за посиланням https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---actrav/documents/genericdocument/wcms_739522.pdf

© U.S. Navy photo by Mass Communication Specialist 2nd Class Ryan M. Breeden

Особлива роль спеціалістів-практиків у сфері БЗР

Під час спалаху хвороби спеціалісти-практики у сфері БЗР виступають ключовими фігурами у полегшенні доступу працівників і керівництва до достовірної інформації, що сприяє розумінню хвороби та її симптомів, а також особистих запобіжних заходів (наприклад, респіраторного етикету, миття рук, самоізоляції хворих тощо) (Ivanov, 2020). Вони повинні підтримувати роботодавців у процесі оцінювання ризиків (тобто визначення інфекційних та неінфекційних небезпек і оцінювання супутніх ризиків; вжиття заходів профілактики та контролю; моніторингу і огляду), а також у розробленні чи перегляді планів запобігання хворобі, її стримування, пом'якшення її наслідків і відновлення (Ivanov, 2020).

Один із серйозних викликів для спеціалістів-практиків у сфері БЗР стосується різноманіття робочих ситуацій, які потребують конкретних указівок, як-от робота медичних працівників та спеціалістів служб екстреного реагування, працівників, що надають основні послуги (наприклад, у таких сферах, як постачання продовольства і роздрібна торгівля ним, комунальні послуги, зв'язок, транспорт і доставка тощо), неорганізованих працівників (включно з зайнятими у неформальній економіці, економіці вільного заробітку, хатній роботі тощо) і альтернативні форми зайнятості (робота вдома) (Ivanov, 2020).

Проблему такого масштабу, як та, яку спричинила пандемія COVID-19, можна подолати тільки за умови глобальної та скоординованої відповіді на неї, побудованої на широкому як ніколи соціальному діалозі та співробітництві між урядами, соціальними партнерами, об'єднаннями, міжнародними організаціями, фінансово-економічними інституціями на всіх рівнях. Для того, щоб пом'якшити вплив цієї кризи в галузі охорони здоров'я на сферу праці, необхідно зібрати воедино багато чинників, і безпека та здоров'я на роботі залишається одним із головних напрямів зусиль для захисту здоров'я працівників і забезпечення безперебійності діяльності.

► Бібліографія

- Association Internationale des Technologistes Biomédicaux (ASSITEB – BIORIF). 2020. Guide «Bonnes Pratiques au Laboratoire face au risque de COVID-19». France: ASSITEB – BIORIF.
- Brooks, S.K. et al. 2020. "The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence." The Lancet, 395 (10227), 912.
- Canadian Centre for Occupational Health and Safety (CCOHS). 2019 (October 22, last updated). OSH Answers Fact Sheets. Telework / Telecommuting. Available at: <https://www.ccohs.ca/oshanswers/hsprograms/telework.html>
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC). 2018 (June 6). Control of Heat Stress. Available at: <https://www.cdc.gov/niosh/topics/heatstress/recommendations.html>
- Dumas, O.; Varraso, R.; Boggs, K.M., et al. Association of Occupational Exposure to Disinfectants With Incidence of Chronic Obstructive Pulmonary Disease Among US Female Nurses. JAMA Netw Open. 2019;2(10):e1913563.
- Eurofound and ILO. 2017. Working Anytime, Anywhere: The Effects on the World of Work. Geneva: ILO. Available at: https://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_544138/lang--en/index.htm
- Europa Press. 2020 (March 26). "Estamos contigo. La violencia de género la paramos unidas", la campaña de Igualdad para proteger a las víctimas. Europa Press. Available at: <https://m.europapress.es/sociedad/noticia-estamos-contigo-violencia-genero-paramos-unidas-campana-igualdad-protoger-victimas-20200326100233.html>
- Fair, D. (2020, March 25). Issues Of The Environment: Chemical Impacts In Fighting The Spread Of COVID-19. WEMU. Available at: <https://www.wemu.org/post/issues-environment-chemical-impacts-fighting-spread-covid-19>
- Green, F. 2015. Health effects of job insecurity. Job insecurity adversely affects health, but fair workplace practices and employee participation can mitigate the effects. IZA World of Labor 2015: 212.
- Gurley, L. K. 2020 (March 30). Whole Foods Employees Are Staging a Nationwide 'Sick-Out'. Available at: https://www.vice.com/en_us/article/5dmeka/whole-foods-employees-are-staging-a-nationwide-sick-out
- Health and Safety Authority (HSA), Ireland. 2020. FAQ's for Employers and Employees in relation to Home-Working on a temporary basis (COVID-19) Available at: https://www.hsa.ie/eng/news_events_media/news/news_and_articles/faq's_for_employers_and_employees_in_relation_to_home-working_on_a_temporary_basis_covid-19_.html
- International Labour Organization (ILO). 1998. Technical and ethical guidelines for workers' health surveillance. Occupational Safety and Health Series No. 72. Geneva: ILO. Available at: https://www.ilo.org/safework/info/standards-and-instruments/WCMS_177384/lang--en/index.htm
- ----. 2001. Guidelines on occupational safety and health management systems, ILO-OSH 2001. Geneva: International Labour Office. Available at: https://www.ilo.org/safework/info/standards-and-instruments/WCMS_107727/lang--en/index.htm
- ----. 2004. Working paper: SARS. Practical and administrative responses to an infectious disease in the workplace. InFocus Programme on Safety and Health at Work and the Environment (SafeWork), Geneva and ILO Sub-regional Office for East Asia, Bangkok. Available at: https://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/resources-library/publications/WCMS_108546/lang--en/index.htm
- ----. 2009. Business continuity planning: guidelines for small and medium-sized enterprises. Geneva: ILO. Available at: https://www.ilo.org/asia/publications/WCMS_142747/lang--en/index.htm
- ----. 2010. ILO List of Occupational Diseases (revised 2010). Geneva: ILO. Available at: https://www.ilo.org/safework/info/publications/WCMS_125137/lang--en/index.htm
- ----. 2011. OSH Management System: A tool for continual improvement. Geneva: ILO. Available at: https://www.ilo.org/safework/info/promo/WCMS_153930/lang--en/index.htm
- ----. 2016. Workplace Stress: A collective challenge. Geneva: ILO. Available at: https://www.ilo.org/safework/info/publications/WCMS_466547/lang--en/index.htm
- ----. 2017. World Social Protection Report 2017-19: Universal social protection to achieve the Sustainable Development Goals. Geneva: ILO. Available at: https://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_604882/lang--en/index.htm
- ----. 2019. The future of work in the health sector: Working Paper No. 325. International Labour Organization. Available at: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---sector/documents/publication/wcms_669363.pdf
- ----. 2020a (March 18). COVID-19 and the world of work: Impact and policy responses. Available at: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/briefingnote/wcms_738753.pdf
- ----. 2020b (March 19) Lessons from the past: Some key learnings relevant to this crisis. Available at: https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/impacts-and-responses/WCMS_739051/lang--en/index.htm
- ----. 2020c (March 19). What are the key policies that will mitigate the impacts of COVID-19 on the world of work? Available at: https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/impacts-and-responses/WCMS_739048/lang--en/index.htm
- ----. 2020d (March 23). ILO Standards and COVID-19 (coronavirus) FAQ. Key provisions of international labour standards relevant to the evolving COVID-19 outbreak. NORMES. Version 1.2. Available at: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---normes/documents/publication/wcms_739937.pdf
- ----. 2020e (March 25). COVID-19: Social protection systems failing vulnerable groups. Available at: https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_739678/lang--en/index.htm
- ----. 2020f (March 26). Keys for effective teleworking during the COVID-19 pandemic. Available at: https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_739879/lang--en/index.htm

- ----. 2020g (March 30). COVID-19 cruelly highlights inequalities and threatens to deepen them. Available at: https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_740101/lang--en/index.htm
- ----. 2020h (April 1). Five ways to protect health workers during the COVID-19 crisis, <https://iloblog.org/2020/04/01/five-ways-to-protect-health-workers-during-the-covid-19-crisis/>
- ----. 2020i (April 6). Prevention and Mitigation of COVID-19 at Work. ACTION CHECKLIST. Available at: https://www.ilo.org/asia/info/public/background/WCMS_740941/lang--en/index.htm
- ----. 2020l (April 7). ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. Second edition Updated estimates and analysis. Available at: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/documents/briefingnote/wcms_740877.pdf
- Institution of Occupational Safety and Health (IOSH). 2020. Coronavirus. <https://www.iosh.com/resources-and-research/our-resources/communicable-diseases/coronavirus/#emergencyplanningadvice>
- Ivanov, I. 2020. Workplaces' preparedness, response and recovery. Presentation for the "Managing workplace safety and health in response to COVID-19" webinar. Available at: <https://www.iosh.com/media/7544/ivanov-covid19-at-the-workplace.pdf>
- Jasarevic, T. 2019 (April 19). WHO Ebola responder killed in attack on the Butembo hospital. WHO. Available at: <https://www.who.int/news-room/detail/19-04-2019-who-ebola-responder-killed-in-attack-on-the-butembo-hospital>
- Kawakami, T. 2009. Protecting your employees and business from pandemic human influenza: action manual for small and medium-sized enterprises. Bangkok: ILO Subregional Office for East Asia and Department of Labour Protection and Welfare, Ministry of Labour (Thailand). Available at: https://www.ilo.org/asia/publications/WCMS_101422/lang--en/index.htm
- Kim, T.J.; von dem Knesebeck, O. 2015. "Is an insecure job better for health than having no job at all? A systematic review of studies investigating the health-related risks of both job insecurity and unemployment." BMC Public Health 2015;15:985.
- Lufkin, B. 2020 (March 31). How to avoid burnout amid a pandemic. BBC. Available at: <https://www.bbc.com/worklife/article/20200330-covid-19-how-to-learn-a-new-skill-in-coronavirus-quarantine>
- Madhav, N. et al. 2017. "Pandemics: Risks, Impacts, and Mitigation" in: Jamison, D.T. et al., eds. Disease Control Priorities: Improving Health and Reducing Poverty. 3rd edition. Washington (DC): The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK525302/>
- Melin, V.E.; Melin, T.E.; Dessify, B.J.; Nguyen, C.T.; Shea, C.S.; and Hrubec, T.C. 2016. Quaternary ammonium disinfectants cause subfertility in mice by targeting both male and female reproductive processes. Reproductive Toxicology, 59, 159-166
- Melin, V. E., Potinini, H., Hunt, P., Griswold, J., Siems, B., Werre, S. R., & Hrubec, T. C. (2014). Exposure to common quaternary ammonium disinfectants decreases fertility in mice. Reproductive Toxicology, 50, 163-170. doi: 10.1016/j.reprotox.2014.07.071
- Occupational Safety and Health Administration (OSHA), U.S. Department of Labor. 2020. Guidance on Preparing Workplaces for COVID-19. OSHA 3990-03 2020. Available at: <https://www.osha.gov/Publications/OSHA3990.pdf>
- Newey, S. 2019 (April 23). Ebola doctor killed as violence hampers response to outbreak in DRC. The Telegraph. Available at: <https://www.telegraph.co.uk/global-health/science-and-disease/ebola-doctor-killed-violence-hampers-response-outbreak-drc/>
- Ryder, G. (2020, March). COVID-19 has exposed the fragility of our economies. International Labour Organization. Available at: https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_739961/lang--en/index.htm
- Safe Work Australia (SWA). 2020. Coronavirus (COVID-19): Advice for Employers. Available at: <https://www.safeworkaustralia.gov.au/doc/coronavirus-covid-19-advice-employers>
- Su, C.P; Perio, M.; Cummings, K.; McCague, A.B.; Luckhaupt, S.; Sweeney, M. 2019. "Case Investigations of Infectious Diseases Occurring in Workplaces, United States, 2006-2015". Emerging infectious diseases. 25. 397-405.
- The Lancet. (2020). COVID-19: protecting health-care workers. The Lancet, 395(10228), 922.
- UN Women. 2020 (March 20). Checklist for COVID-19 response by UN Women Deputy Executive Director Åsa Regnér. Available at: <https://www.unwomen.org/en/news/stories/2020/3/news-checklist-for-covid-19-response-by-ded-regner>
- UNESCO. 2020 (March 31). COVID-19 Educational Disruption and Response. Available at: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse3>
- World Health Organization (WHO). 2007. Definitions: emergencies. Available at: <https://www.who.int/hac/about/definitions/en/>
- ----. 2010, February 24. What is a pandemic? Available at: <https://www.who.int/csr/disease/swineflu/frequently-asked-questions/pandemic/en/>
- ----. 2016 (January 22). Infectious diseases. Available at: https://www.who.int/topics/infectious_diseases/en/
- ----. 2017. Pandemic Influenza Risk Management: A WHO guide to inform and harmonize national and international pandemic preparedness and response. Geneva: World Health Organization; 2017. Available at: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/259893/WHO-WHE-IHM-GIP-2017.1-eng.pdf?sequence=1>
- ----. 2018. Managing epidemics: key facts about major deadly diseases. Luxembourg: WHO. Available at: <https://www.who.int/emergencies/diseases/managing-epidemics-interactive.pdf?ua=1>
- ----. 2019 (March 11). Middle East respiratory syndrome coronavirus (MERS-CoV). Available at: [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/middle-east-respiratory-syndrome-coronavirus-\(mers-cov\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/middle-east-respiratory-syndrome-coronavirus-(mers-cov))
- ----. 2020a (February 10). Ebola virus disease. Available at: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ebola-virus-disease>
- ----. 2020b (February 12). Laboratory biosafety guidance related to coronavirus disease 2019 (COVID-19). Interim guidance. Available at: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331138/WHO-WPE-GIH-2020.1-eng.pdf>
- ----. 2020c (March 3). Getting your workplace ready for COVID-19. Available at: https://www.who.int/docs/default-source/coronavirus/getting-workplace-ready-for-covid-19.pdf?sfvrsn=359a81e7_6
- ----. 2020d (March 9). Q&A ON CORONAVIRUSES (COVID-19). Available at: <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-coronaviruses>

- ----. 2020e (March 19). Infection prevention and control during health care when COVID-19 is suspected. World Health Organization. Available at:[https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-is-suspected-20200125](https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-(ncov)-infection-is-suspected-20200125)
- ----. 2020f (March 19). Rational use of personal protective equipment (PPE) for coronavirus disease (COVID-19). Available at: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/331215>
- ----. 2020g (March 24). Infection Prevention and Control for the safe management of a dead body in the context of COVID-19. World Health Organization. Available at : https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331538/WHO-COVID-19-IPC_DBMgmt-2020.1-eng.pdf
- ----. 2020h (March 29). Modes of transmission of virus causing COVID-19: implications for IPC precaution recommendations. World Health Organization. Available at:<https://www.who.int/news-room/commentaries/detail/modes-of-transmission-of-virus-causing-covid-19-implications-for-ipc-precaution-recommendations>
- ----. 2020i (April 1). Coronavirus disease 2019 (COVID-19) situation report – 72. World health organization. Available at: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200401-sitrep-72-covid-19.pdf?sfvrsn=3dd8971b_2
- ----. 2020l. Coronavirus disease (COVID-19) outbreak: rights, roles and responsibilities of health workers, including key considerations for occupational safety and health. World Health Organization. Available at:https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/who-rights-roles-respon-hw-covid-19.pdf?sfvrsn=bcabd401_0
- ----. n.d. Environmental Health in Emergencies: Disease Outbreaks. Available at: https://www.who.int/environmental_health_emergencies/disease_outbreaks/en/
- ----. n.d. SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome). Available at: <https://www.who.int/ith/diseases/sars/en/>
- ---- and ILO. 2018. Occupational safety and health in public health emergencies: A manual for protecting health workers and responders. Geneva. Available at: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---safework/documents/publication/wcms_633233.pdf
- ---- and UNICEF. 2020. Water, sanitation, hygiene and waste management for COVID-19. World Health Organization and UNICEF. Available at:<https://www.who.int/publications-detail/water-sanitation-hygiene-and-waste-management-for-covid-19>
- ----, UNICEF, IFRC. 2020. Social Stigma associated with COVID-19, A guide to preventing and addressing social stigma. Available at: <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/covid19-stigma-guide.pdf>
- ---- (Regional Office for Europe & International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies). (2001). Infections and infectious diseases: a manual for nurses and midwives in the WHO European Region. Copenhagen : WHO Regional Office for Europe. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/107489>

► Додаток. Добірка актуальних посібників і ресурсів для реагування на пандемію COVID-19

► Посібники і ресурси МОП

НАЗВА	DESCRIPTION	ПОСИЛАННЯ
ПОСІБНИКИ І РЕСУРСИ, РОЗРОБЛЕНІ ДЛЯ РЕАГУВАННЯ НА КРИЗУ, СПРИЧИНЕНУ COVID-19		
Посібник роботодавця з управління підприємством під час COVID-19	Посібник розроблений Бюро МОП з діяльності роботодавців (ILO- АСТ/EMP) і містить настанови з управління підприємством і захисту працівників, включно з безпекою і здоров'ям на роботі.	https://www.ilo.org/actemp/publications/wcms_740212/lang--en/index.htm
COVID-19 і світ праці	Цей веб-портал містить актуальні новини, інформацію про те, що можуть зробити роботодавці та працівники, практичні поради для світу праці та інші медійні ресурси.	https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/lang--en/index.htm
COVID-19 і організації працівників	Ця веб-сторінка, яку веде Бюро МОП з діяльності працівників (ACTRAV), містить регулярно оновлювані відомості про COVID-19 і організації працівників.	https://www.ilo.org/actrav/lang--en/index.htm
COVID-19 і світ праці: вплив і дії у відповідь	У цій записці оцінюється вплив ситуації щодо COVID-19 на світ праці та пропонуються можливі стратегічні варіанти пом'якшення цього впливу та підготовки до ефективного відновлення.	https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/--dcomm/documents/briefingnote/wcms_738753.pdf
Урахування потреб осіб з інвалідністю у заходах реагування на COVID-19 у світі праці	Цей безплатний вебінар у архівному форматі включає вивчення передової практики врахування потреб осіб з інвалідністю у заходах реагування на COVID-19, пов'язаних із світом праці.	https://www.ilo.org/global/topics/disability-and-work/wcms_739022/lang--en/index.htm
Норми МОП і COVID-19 (коронавірус)	Основні положення міжнародних трудових норм, актуальні для спалаху COVID-19, що розвивається.	https://www.ilo.org/global/standards/wcms_739937/lang--en/index.htm
Засади ефективної дистанційної роботи під час пандемії COVID-19	У цьому ресурсі описано способи ефективного забезпечення дистанційної роботи під час пандемії.	https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/wcms_739879/lang--en/index.htm
Профілактика і пом'якшення наслідків поширення COVID-19 на робочому місці. Контрольний перелік заходів	Цей контрольний перелік включає 30 пунктів, які можуть бути виконані підприємствами для планування і реалізації заходів, котрі можуть зменшити масштаби поширення COVID-19.	https://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/resources-library/publications/WCMS_741813/lang--en/index.htm
Шестиступінний план забезпечення безперебійної діяльності в умовах COVID-19	Цей план був розроблений Бюро МОП з діяльності роботодавців (ILO- АСТ/EMP) і може використовуватися як інструмент оцінювання профілю ризиків на підприємстві та його уразливості до COVID-19 у різних аспектах діяльності.	https://www.ilo.org/actemp/publications/wcms_740375/lang--en/index.htm

ПОСІБНИКИ І РЕСУРСИ ДЛЯ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ І ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБ ЕКСТРЕНОГО РЕАГУВАННЯ

Удосконалення діяльності медичних служб	Цей комплект посібників із підвищення якості роботи медичних закладів включає поради з практичної діяльності та посібник для тренерів із вісьмома модулями, які охоплюють такі питання, як безпека і здоров'я на роботі, управління персоналом і охорона навколишнього середовища.	https://www.ilo.org/sector/activities/training-materials/WCMS_250540/lang--en/index.htm
Настанови щодо гідної праці у державних службах із надзвичайних ситуацій	Ці настанови були прийняті під час наради експертів із прийняття настанов щодо гідної праці у державних службах із надзвичайних ситуацій, яка відбулася 16-20 квітня 2018 р. у Женеві. Документ містить розділ про безпеку і здоров'я на роботі у державних службах із надзвичайних ситуацій.	https://www.ilo.org/sector/activities/sectoral-meetings/WCMS_626551/lang--en/index.htm
Безпека і здоров'я на роботі у галузі охорони здоров'я	Цей перелік ресурсів включає актуальні міжнародні трудові норми, зводи правил, рекомендації, навчальні матеріали, робочі документи та інформаційні довідки з БЗР у галузі охорони здоров'я.	https://www.ilo.org/global/at-work/industries-sectors/WCMS_219020/lang--en/index.htm
Безпека і здоров'я на роботі під час надзвичайних ситуацій у сфері громадської охорони здоров'я. Посібник із захисту медичних працівників і персоналу служб екстреного реагування	У посібнику подано огляд ризиків у сфері безпеки і здоров'я на роботі, з якими стикаються спеціалісти служб екстреного реагування і медичні працівники під час спалахів хвороб та інших надзвичайних ситуацій.	https://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/resources-library/publications/WCMS_633233/lang--en/index.htm

ІНШІ ДОРЕЧНІ ПОСІБНИКИ І РЕСУРСИ

Планування безпечної діяльності. Рекомендації для малих і середніх підприємств	Документ містить рекомендації для малих і середніх підприємств із планування безпечної діяльності з метою запобігання епідеміям, підготовки до епідемії та відновлення після них.	https://www.ilo.org/asia/publications/WCMS_142747/lang--en/index.htm
Захистіть своїх працівників і бізнес від пандемії людського грипу. Практичний посібник для малих і середніх підприємств	У цьому навчальному посібнику висвітлюються безпечні практичні методи захисту працівників на малих і середніх підприємствах під час пандемії.	https://www.ilo.org/asia/publications/WCMS_101422/lang--en/index.htm
Захистіть своє здоров'я і бізнес від тваринного грипу. Практичний посібник для фермерів і працівників	Цей навчальний посібник, у якому висвітлюються безпечні практичні методи роботи, містить контрольний перелік різних запобіжних заходів із поясненнями та описами.	https://www.ilo.org/asia/publications/WCMS_125853/lang--en/index.htm
Основні аспекти профілактики стресу на роботі. Практичні вдосконалення для профілактики стресу на робочому місці	У цьому ресурсі розглядаються основні аспекти визначення ризиків стресу на роботі та способи зменшення цих ризиків.	https://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_168053/lang--en/index.htm
ВСГ на роботі: посібник для самонавчання	Цей посібник для самостійного навчання включає чотири модулі з питань безпечного водопостачання, санітарії та гігієни (ВСГ) на робочому місці.	https://www.ilo.org/tokyo/about-ilo/director-general/WCMS_535058/lang--en/index.htm

► Вибрані посібники і ресурси, розроблені іншими міжнародними організаціями

ПОСІБНИКИ І РЕСУРСИ, РОЗРОБЛЕНІ ДЛЯ РЕАГУВАННЯ НА КРИЗУ, СПРИЧИНЕНУ COVID-19

Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО)	Авіація і COVID-19	Цей веб-сайт містить відповіді на типові запитання щодо авіаперельотів і COVID-19 для держав-членів ІКАО, експлуатантів повітряних суден, експлуатантів аеропортів та широкої громадськості.	https://www.icao.int/Security/COVID-19/Pages/default.aspx
Міжнародна морська організація (ІМО)	Коронавірусна хвороба (COVID-19): поради для держав-членів ІМО, моряків і судновласників	Цей веб-портал містить посилання на циркуляри, видані ІМО, з питань COVID-19, а також посилання на інформацію щодо COVID-19 для моряків і судновласників.	http://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/Coronavirus.aspx
Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)	Спалах коронавірусної хвороби (COVID-19)	Цей веб-портал містить актуальну інформацію ВООЗ, відповіді на запитання, рекомендації щодо подорожей, повідомлення про ситуацію, медіа-ресурси та інформаційні відеоматеріали.	https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019
Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)	Підготуйте своє підприємство до COVID-19	У цьому матеріалі розповідається про те, як поширюється COVID-19, і яких заходів можна вжити на підприємстві для запобігання поширенню інфекцій.	https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/getting-workplace-ready-for-covid-19.pdf?sfvrsn=359a81e7_6
Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)	Міркування щодо психічного здоров'я і психосоціальної підтримки під час спалаху COVID-19	У цьому звіті висвітлено способи, у які громадяни, медичні працівники, керівники медичних закладів, вихователів дитячих закладів, літні дорослі та люди з супутніми захворюваннями і люди, які перебувають в ізоляції, можуть підтримувати своє психічне і психосоціальне благополуччя.	https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/mental-health-considerations.pdf?sfvrsn=6d3578af_8
Структура ООН із питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН-Жінки), Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), Міжнародна організація праці (МОП)	Політика, дружня до сім'ї, та інші належні практичні методи роботи в контексті COVID-19. Ключові кроки, які можуть здійснити роботодавців	У цьому документі наведено конкретні кроки, що їх роботодавці можуть здійснювати щодо гнучких графіків роботи, можливостей підтримки в догляді за дітьми, заходів із безпеки і здоров'я на роботі (БЗР), навчання з питань БЗР, заохочення працівників до звернення по належну медичну допомогу, підтримки працівників у подоланні стресу, підтримки урядових заходів із соціального захисту.	https://www.unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/library/publications/2020/family-friendly-policies-and-other-good-workplace-practices-in-the-context-of-covid-19-en.pdf?la=en&vs=4828

Структура ООН із питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН-Жінки)	Контрольний перелік заходів реагування на COVID-19	Цей контрольний перелік включає десять сфер, які особам, що приймають рішення, слід розглядати у випадках, де COVID-19 справляє особливий вплив на життя і здоров'я жінок.	https://www.unwomen.org/en/news/stories/2020/3/news-checklist-for-covid-19-response-by-ded-regner
Всесвітня туристська організація (ЮНВТО)	Туризм і COVID-19	Цей веб-портал містить інформацію про COVID-19 та галузь туризму в світі, зокрема щодо можливих способів, у якій галузь туризму може реагувати на COVID-19 і відповідального подорожування, та інші настанови й рекомендації.	https://www.unwto.org/tourism-covid-19-coronavirus

ПОСІБНИКИ І РЕСУРСИ ДЛЯ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ І ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБ ЕКСТРЕНОГО РЕАГУВАННЯ

Міжнародна асоціація з ергономіки (МАЕ)	Ергономічні аспекти медичної роботи	У посібнику визначено основні аспекти покращення ергономіки у медичних закладах.	https://iea.cc/wp-content/uploads/2014/10/Ergonomic-Checkpoints-in-Health-Care-Work.pdf
Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)	Спалах коронавірусної хвороби (COVID-19): права, ролі та обов'язки медичних працівників, зокрема основні міркування щодо безпеки і здоров'я на роботі	У документі висвітлені права, ролі та обов'язки медичних працівників під час спалаху коронавірусної хвороби (COVID-19).	https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/who-rights-roles-respon-hw-covid-19.pdf?sfvrsn=bcabd401_0
Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)	Комплект посібників з інформування про ризику COVID-19 у медичних закладах	Комплект містить інформацію, поради та процедури щодо безпечної й ефективної роботи медичних працівників та керівництва медичних закладів під час спалаху COVID-19.	https://iris.wpro.who.int/handle/10665.1/14482
Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)	Респіраторні інфекції	Цей безкоштовний онлайн-курс включає чотири модулі, що складаються з відеоматеріалів і презентацій, в яких висвітлено передову практику роботи персоналу, зайнятого в реагуванні на спалахи гострих респіраторних інфекцій (ГРІ): 1) Гострі респіраторні інфекції (ГРІ), що становлять загрозу громадському здоров'ю – вступ; 2) Як захиститися від гострих респіраторних інфекцій (ГРІ); 3) Основні заходи гігієни; 4) Носіння медичної маски.	https://openwho.org/courses/eprotect-acute-respiratory-infections

► Вибрані посібники і ресурси, розроблені урядами, органами та установами галузі БЗР і охорони здоров'я

УСТАНОВА	НАЗВА	ОПИС	ПОСИЛАННЯ
Американська асоціація психіатрів (APA), США	Ресурси з коронавірусу	Цей інформаційний портал містить актуальні ресурси для психіатрів, медичних працівників, сімей, лідерів громад і широкого загалу. Розділи цього веб-порталу стосуються питань психічного здоров'я і COVID-19, телемедицини та інших аспектів.	https://www.psychiatry.org/psychiatrists/covid-19-coronavirus
Канадський центр безпеки і здоров'я на роботі (CCOHS), Канада	Інформаційний бюлетень із коронавірусу	У цьому інформаційному бюлетені наведені приклади передової практики підприємств із запобігання інфекціям.	https://www.ccohs.ca/oshanswers/diseases/coronavirus.html
Центр досліджень посттравматичного стресу (CSTS), США	Ресурси з реагування на пандемію	На цій веб-сторінці розміщені численні ресурси з COVID-19 для працівників, громадян і керівників.	https://www.cstsonline.org/resources/resource-master-list/coronavirus-and-emerging-infectious-disease-outbreaks-response
Центр професійного психічного здоров'я, США	Дистанційна робота під час COVID-19: ваше психічне здоров'я і благополуччя	Веб-сторінка містить практичні поради щодо збереження особистого здоров'я і благополуччя в умовах дистанційної роботи. Обговорюються також можливі заходи роботодавців щодо підтримки працівників.	http://workplacementalhealth.org/Employer-Resources/Working-Remotely-During-COVID-19
Центри з контролю та профілактики захворювань (CDC), США	Тимчасовий poradnik для підприємств і роботодавців із планування на реагування на коронавірусну хворобу 2019 року (COVID-19)	Веб-сторінка містить рекомендації щодо підготовки підприємств до COVID-19, зменшення передачі хвороби серед працівників, підтримання безпечної господарської діяльності та збереження здорового виробничого середовища.	https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/guidance-business-response.html?CDC_AA_refVal=https%3A%2F%2Fwww.cdc.gov%2Fcoronavirus%2F2019-ncov%2Fspecific-groups%2Fguidance-business-response.html
Центри з контролю та профілактики захворювань (CDC), США	Оновлений тимчасовий poradnik для авіакомпаній та екіпажів повітряних суден: коронавірусна хвороба 2019 року (COVID-19)	Веб-сторінка містить рекомендації для авіакомпаній та екіпажів повітряних суден щодо виявлення хворих пасажирів під час рейсу, а також про обробку повітряних суден після польотів.	https://www.cdc.gov/quarantine/air/managing-sick-travelers/ncov-airlines.html
Центри з контролю та профілактики захворювань (CDC), США	Тимчасовий poradnik для суден щодо дій у випадку підозри на коронавірусну хворобу 2019 року	Веб-сторінка містить рекомендації щодо виявлення, профілактики та контролю COVID-19 на борту суден.	https://www.cdc.gov/quarantine/maritime/recommendations-for-ships.html
Центри з контролю та профілактики захворювань (CDC), США	Подолання тривоги та стресу	На цій веб-сторінці розповідається про основні способи, в які люди можуть долати тривожний стан і стрес як у самих себе, так і у інших під час спалаху COVID-19. Сторінка містить спеціальні розділи для спеціалістів служб екстреного реагування, людей, поміщених на карантин, батьків і всього населення в цілому.	https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/prepare/managing-stress-anxiety.html?CDC_AA_refVal=https%3A%2F%2Fwww.cdc.gov%2Fcoronavirus%2F2019-ncov%2Fabout%2F coping.html

Європейське агентство з безпеки і здоров'я на роботі, Європейський Союз	COVID-19: poradnik для підприємства	Цей веб-портал містить ресурси для підготовки немедичних закладів до COVID-19, включно з запобіжними заходами і заходами реагування.	https://osha.europa.eu/it/highlights/covid-19-guidance-workplace
Eurofound, Європейський Союз	COVID-19	Ця веб-сторінка містить загальну інформацію про COVID-19, виробничі аспекти та інформацію про заходи реагування, яких уживає Європейський Союз.	https://www.eurofound.europa.eu/de/topic/covid-19
Федеральна державна служба з питань зайнятості, праці та соціального діалогу, Бельгія	Коронавірус: превентивні заходи та наслідки для трудового законодавства	У цьому ресурсі розповідається про те, які компанії повинні запровадити дистанційну роботу, що працівник може зробити, якщо роботодавець не дотримується заходів щодо COVID-19, в якому положенні опиняється роботодавець, який через коронавірус стикнувся з тимчасовою відсутністю роботи, в якому положенні опиняється працівник, який не може повернутися на роботу через те, що перебуває на карантині. Примітка: тільки французькою мовою.	https://emploi.belgique.be/fr/actualites/update-coronavirus-mesures-de-prevention-et-consequences-sur-le-plan-du-droit-du-travail
Інститут гігієни праці Фінляндії (FIOH), Фінляндія	Настанови для підприємств щодо запобігання коронавірусній інфекції	Ці настанови містять рекомендації для роботодавців і працівників різних галузей щодо заходів із запобігання, гігієни, подорожування, карантину, дистанційної роботи та безпеки праці.	https://www.ttl.fi/en/fioh-coronavirus-instructions/
Уряд Австралії	Карантин та ізоляція	Ця веб-сторінка містить інформацію про домашній карантин і домашню ізоляцію осіб, які почуваються добре, осіб, які очікують на результати аналізу, і осіб, у яких підтверджено COVID-19.	https://www.health.act.gov.au/about-our-health-system/novel-coronavirus-covid-19/quarantine-and-isolation
Уряд Австралії	Коронавірус (COVID-19): інформація для роботодавців	Цей документ містить стислі, загальні рекомендації для роботодавців щодо COVID-19, включно з запобіжними заходами, яких слід уживати, та посиланнями на інші ресурси.	https://www.health.gov.au/resources/publications/coronavirus-covid-19-information-for-employers
Уряд Канади	Коронавірус (COVID-19): забезпечення готовності (для підприємств)	Ця веб-сторінка містить інформацію про те, як підприємства можуть запобігти поширенню COVID-19, зокрема загальні поради, інформацію про гігієну, гнучкі графіки роботи та відпустки у зв'язку з хворобою. Веб-сторінка також містить «настанови для підприємств і фірм щодо прийняття рішень на основі оцінки ризиків у період пандемії COVID-19».	https://www.canada.ca/en/public-health/services/diseases/2019-novel-coronavirus-infection/being-prepared.html#a5
Уряд Мексики	Коронавірус (COVID-19)	Крім інформації та рекомендацій щодо COVID-19, ця веб-сторінка містить також: навчальні матеріали з запобігання; інформацію про нові віруси та COVID-19; план дій для сімей під час пандемії COVID-19; наукові статті та кілька відеоматеріалів про стратегії з охорони психічного здоров'я під час пандемії COVID-19. <i>Тільки іспанською мовою</i>	https://coronavirus.gob.mx

Уряд Великобританії	Коронавірус (COVID-19): порадник	Цей веб-портал містить посилання на рекомендації щодо COVID-19 для різних категорій і галузей, зокрема для населення в цілому, немедичних закладів, працівників похоронних служб, освіти, підприємств громадського харчування, хостелів та центрів денного перебування для бездомних, пенітенціарних закладів, інтернатних установ, морського судноплавства, транспорту, вантажників і медичних працівників.	https://www.gov.uk/government/collections/coronavirus-covid-19-list-of-guidance?utm_source=6afb01f3-932e-4440-93b6-9eee2513a005&utm_medium=email&utm_campaign=govuk-notifications&utm_content=immediate
Управління з питань охорони здоров'я і безпеки (HSA), Ірландія	Коронавірус (COVID-19): поради роботодавцям	Ця веб-сторінка містить інформацію про COVID-19 для роботодавців, інформаційні плакати для ряду галузей та відповідні посилання.	https://www.hsa.ie/eng/news_events_media/news/news_and_articles/coronavirus.html
Управління з охорони здоров'я та безпеки праці (HSE), Великобританія	Порадник для працівників, роботодавців і підприємств	Ця веб-сторінка містить настанови та поради щодо COVID-19 для працівників, роботодавців та підприємств.	https://www.gov.uk/government/publications/guidance-to-employers-and-businesses-about-covid-19
Управління з охорони здоров'я та безпеки праці (HSE), Великобританія	Коронавірус	Ця веб-сторінка містить інформацію про COVID-19 та інформацію спеціально для медичних працівників і осіб, які працюють у дистанційному режимі.	https://www.iosh.com/resources-and-research/our-resources/communicable-diseases/coronavirus/
Міністерство праці, Франція	Коронавірус (COVID-19). Інформаційні листки для працівників і роботодавців за професіями	Ці інформаційні листки містять поради для роботодавців і працівників щодо захисту від ризику зараження COVID-19. Зокрема, йде мова про такі професії, як водії та водії-експедитори, касири, працівники пекарень, працівники гаражів, сільськогосподарські працівники, працівники роздрібною торгівлі, працівники у дворах і зелених зонах, працівники тваринництва і працівники кінноспортивних закладів. Тільки французькою мовою.	https://travail-emploi.gouv.fr/actualites/-/actualite-du-ministere/article/coronavirus-covid-19-fiches-conseils-metiers-pour-les-salaries-et-les
Міністерство охорони здоров'я, Колумбія	Коронавірус (COVID-19)	Цей веб-сайт містить інформацію та ресурси щодо COVID-19, зокрема настанови, рекомендації щодо ЗІЗ для медичного персоналу, кілька відеоматеріалів, відповіді на запитання й документи, наприклад, посібник із біобезпеки для медичних працівників. Тільки іспанською мовою.	https://d2jsqrio60m94k.cloudfront.net/
Міністерство охорони здоров'я, Перу	Єдина цифрова платформа Перуанської держави	Ця цифрова платформа містить рекомендації для працівників і роботодавців, зокрема рекомендації з організації дистанційної роботи. Тільки іспанською мовою.	https://www.gob.pe/8737-ministerio-de-salud-coronavirus-medidas-de-prevencion-en-el-trabajo
Міністерство охорони здоров'я, Іспанія	Порядок дій служб запобігання ризикам у сфері праці щодо впливу SARS-CoV-2	Цей документ, складений спільно урядом, профспілками, підприємцями та об'єднаннями, містить главу щодо характеру діяльності та оцінки ризиків зараження. Тільки іспанською мовою.	https://www.msccbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Procedimiento_servicios_prevencion_riesgos_laborales_COVID-19.pdf

Міністерство праці провінції Буенос-Айрес, Аргентина	Коронавірус: рекомендації та запобігання на роботі	Міністерство праці провінції Буенос-Айрес розробило матеріали з рекомендаціями щодо запобігання передачі коронавірусу на робочому місці, орієнтованими як на працівників підприємств із надання основних послуг і продовольчого сектора, так і на працівників, які продовжують виконувати робочі завдання вдома. Тільки іспанською мовою.	https://www.gba.gob.ar/trabajo/noticias/coronavirus-recomendaciones_y_prevencion_C3%B3n_en_el_trabajo
Міністерство трудових ресурсів (MOM), Сінгапур	Запитання і відповіді про COVID-19	Ця веб-сторінка містить відповіді на типові запитання про COVID-19 у сфері праці, зокрема інформацію про гнучкі графіки роботи, карантин і профілактику.	https://www.mom.gov.sg/covid-19/frequently-asked-questions
Національна рада з техніки безпеки (NSC), США	Ресурси щодо коронавірусу. Порадник для роботодавців: COVID-19 та підприємство	Цей веб-портал містить призначені для роботодавців посилання на федеральні керівні документи, ресурси окремих штатів, вебінари та ресурси в галузі охорони здоров'я.	https://www.nsc.org/work-safety/safety-topics/coronavirus
Департамент охорони здоров'я і соціальних послуг штату Північна Кароліна, США	COVID-19: медичні працівники, лікарні та лабораторії	Ця веб-сторінка містить конкретну інформацію для медичних працівників, лікарень і лабораторій.	https://www.ncdhs.gov/divisions/public-health/coronavirus-disease-2019-covid-19-response-north-carolina/health-care
Журнал Occupational Health at Work, Пол Ніколсон	Контрольний перелік щодо COVID-19: забезпечення готовності роботодавців	Ця стаття містить контрольний перелік запитань, за допомогою якого роботодавці можуть перевірити свою готовність до реагування на COVID-19 на своїх підприємствах.	https://www.atworkpartnership.co.uk/wp-content/uploads/2020/03/13-14-covid-1-1.pdf
Адміністрація з безпеки та здоров'я на роботі (OSHA), США	Теми щодо безпеки і здоров'я на роботі / COVID-19	На цій веб-сторінці обговорюються ризики зараження для різних працівників, відповідні норми БЗР у США, надається медична інформація, інформація про профілактику і контроль у різних галузях і довідкові дані про вірус. Наведені також посилання на інші ресурси, наприклад, на посібник із підготовки підприємств до COVID-19.	https://www.osha.gov/SLTC/covid-19/
Управління громадської охорони здоров'я м. Оттава, Канада	Інформація для підприємств щодо COVID-19	Ця веб-сторінка містить інформацію про ознаки та симптоми COVID-19, а також рекомендації щодо запобігання цій хворобі та забезпечення готовності до неї.	https://www.ottawapublichealth.ca/en/public-health-topics/covid-19-information-for-workplaces.aspx
Управління з безпеки праці, Австралія	Коронавірус (COVID-19): поради роботодавцям	Цей веб-портал містить різні ресурси з COVID-19 у сфері праці, зокрема інформацію про підготовку підприємств і працівників до COVID-19, про дистанційну роботу, психічне здоров'я, компенсації працівникам, особливі аспекти щодо малих підприємств та інформацію для працівників.	https://www.safeworkaustralia.gov.au/doc/coronavirus-covid-19-advice-employers
Управління з лікування наркотичної залежності та охорони психічного здоров'я, США	Як дбати про власне поведінкове здоров'я під час спалаху інфекційної хвороби: поради щодо соціального дистанціювання, карантину та ізоляції	У цьому інформаційному листку наведені поради щодо поведінки під час соціального дистанціювання, карантину та ізоляції.	https://store.samhsa.gov/product/Taking-Care-of-Your-Behavioral-Health-During-an-Infectious-Disease-Outbreak/sma14-4894
Управління безпеки праці, Нова Зеландія	Готовність підприємств до нового коронавірусу (COVID-19)	Ця веб-сторінка містить інформацію для працівників і роботодавців про те, як підтримувати працівників і реагувати на COVID-19.	https://worksafe.govt.nz/managing-health-and-safety/novel-coronavirus-covid-19/workplace-preparedness-for-novel-coronavirus

► Вибрані посібники і ресурси, розроблені соціальними партнерами

ОРГАНІЗАЦІЯ	НАЗВА	ОПИС	ПОСИЛАННЯ
Міжнародна організація роботодавців (МОР) і Міжнародна конфедерація профспілок (МКП)	Спільна заява щодо COVID-19	У своїй спільній заяві МОР і МКП закликають до дій у ряді ключових сфер під час спалаху COVID-19.	https://www.ioe-emp.org/en/news-events-documents/news/news/1584954926-joint-statement-on-covid-19/?tx_ioerelations_pi1%5Bcontext%5D=pid&tx_ioerelations_pi1%5Bfilter%5D=news&tx_ioerelations_pi1%5BcurrentPid%5D=&tx_ioerelations_pi1%5Bnews%5D=116789&cHash=fa750d914d553567319329b31f0616f5
ПРОФСПІЛКИ (МІЖНАРОДНІ)			
Європейська конфедерація профспілок (ЄКП)	Профспілки та коронавірус	Ця веб-сторінка містить посилання на документи та декларації ЄКП стосовно спалаху COVID-19, а також перелік членських організацій та їхніх ресурсів.	https://www.etuc.org/en/trade-unions-and-coronavirus
Глобальна спілка IndustriALL	Спільна заява	Рада глобальних профспілок видала спільну заяву про COVID-19, де визначила необхідні термінові заходи з економічного стимулювання і захисту підприємств.	http://www.industrial-union.org/covid-19-urgent-economic-stimulus-and-workplace-measures-required
Міжнародна конфедерація профспілок (МКП)	Пандемія COVID-19: новини профспілок	На цій веб-сторінці подано інформацію МКП та інших груп про пандемію COVID-19.	https://www.ituc-csi.org/covid-19-responses
Міжнародна федерація працівників транспорту	Спеціальна веб-сторінка	Цей веб-сайт містить інформацію про ряд ініціатив для галузі морського судноплавства. Зокрема, федерація закликає світові організації підтримати діяльність морського судноплавства під час кризи, спричиненої COVID-19. Крім того, на сайті наведено рекомендації щодо COVID-19 на борту суден і ресурси щодо оперативних факторів, які слід урахувати у разі виявлення випадків COVID-19 на борту суден, зокрема спалахів.	https://www.itfglobal.org/
Глобальна спілка UNI	Настанови з COVID-19 для сектора поштового зв'язку і логістики	У цих настановах для працівників поштового зв'язку і логістики наведено інформацію про забезпечення і вжиття заходів із захисту безпеки та здоров'я всіх вищезгаданих працівників.	https://uniglobalunion.org/news/postal-workers-are-frontline-workers-too-uni-releases-covid-19-guidelines-postlogistics-sector

Об'єднана міжнародна спілка працівників харчової промисловості та торгівлі (UFCW), США і Канада	Посібник із захисту від коронавірусу для працівників закладів громадського харчування і продуктових магазинів	У цьому посібнику для працівників продуктових магазинів і підприємств громадського харчування зазначено, як ці працівники можуть зменшити ризик інфікування під час спалаху COVID-19.	http://www.ufcw.org/2020/03/25/grocerysafety/
---	--	---	---

ПРОФСПІЛКИ (НАЦІОНАЛЬНІ)

Американська федерація праці та Конгрес промислових організацій (AFL-CIO), США	Ресурси з пандемії COVID-19	На цьому веб-сайті наведено посилання на інформацію про COVID-19 на підприємствах, а також матеріали, доступні для завантаження.	https://aflcio.org/covid-19
Американська федерація учителів (AFT), США	Спеціальні бюлетені з коронавірусу	Ці спеціальні бюлетені містять інформацію й настанови для середнього медичного персоналу і лікарів, працівників і роботодавців, освітян і допоміжного персоналу шкіл, професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти та державних службовців.	https://www.aft.org/coronavirus
Австралійська рада профспілок (ACTU), Австралія	Актуальна інформація про коронавірус — права працівників, інструменти та ресурси для боротьби з COVID-19	На цій веб-сторінці пропонуються інформаційні відеоматеріали, рекомендації для роботодавців та інші ресурси для працівників.	https://www.actu.org.au/coronavirus
Канадська спілка поштових працівників (CUPW), Канада	COVID-19	Ця веб-сторінка містить посилання на ресурси щодо COVID-19 для поштових працівників.	https://www.cupw.ca/en/member-resources/coronavirus-covid-19
Central Unitaria de Trabajadores (Єдиний центр працівників), Чилі	Веб-сторінка з COVID-19	Ця веб-сторінка містить настанови з протидії порушенням трудових прав під час пандемії COVID-19, а також з питань звільнення і призупинення роботи (Guía FIEL — CUT sobre Situaciones laborales ante el Coronavirus: Despidos y suspensions). Тільки іспанською мовою.	http://cut.cl/cutchile
Генеральна конфедерація праці, Франція	COVID-19: які у вас права?	Цей веб-сайт містить серію інформаційних листків із кожного з основних питань, які хвилюють працівників. Ці матеріали систематично оновлюються з метою врахування всіх змін, які мають місце в результаті застосування указів про імплементацію закону про «надзвичайний стан у галузі охорони здоров'я» у Франції. Тільки французькою мовою.	https://www.cgt.fr/dossiers/covid-19-quels-sont-vos-droits

Профспілкова конфедерація комісії працівників, Іспанія	Якщо ви — працююча особа, особливо вразлива до впливу COVID-19, що ви можете зробити?)	Цей буклет, призначений для розповсюдження серед працівників, містить інструкції, видані Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) (Національним інститутом соціального забезпечення). Тільки іспанською мовою.	https://www.ccoo.es/noticia:471896--SI-ERES-UNA-PERSONA-TRABAJADORA-ESPECIALMENTE-SENSIBLE-A-LOS-EFECTOS-DEL-COVID-19-QUE-PUEDES-HACERe&opc_id=2d4dc116caca0ef5348385574c29c43e
Французька демократична конфедерація праці), Франція	Коронавірус	На цій веб-сторінці розміщено відповіді на запитання про коронавірус для працівників із таких аспектів: положення законів про надзвичайний стан та їхні наслідки для працівників; захист здоров'я працівників на підприємствах; здійснення права на відмову; посилання на інші веб-сторінки, де розміщені настанови з безпеки для конкретних професій. Тільки французькою мовою.	https://www.cfdt.fr/portail/actualites/crise-du-covid-19/coronavirus-les-reponses-a-vos-questions-srv1_1100672
Рада профспілок Нової Зеландії	Усунення ризиків на підприємствах і занепокоєння працівників щодо COVID-19	На цій веб-сторінці зазначені способи, якими підприємства можуть зменшити ризик передачі інфекції.	https://www.union.org.nz/covid19/
Латиноамерикансько-Карибська регіональна організація Міжнародної федерації журналістів — (IFJ), Латинська Америка і Карибський регіон	Безпека і здоров'я на роботі перед обличчям пандемії коронавірусу	На цьому ресурсі висвітлені ризики, з якими стикаються журналісти на роботі. Автори закликають працівників преси ставити на перше місце своє здоров'я і здоров'я населення та вимагають, щоб уряди та компанії гарантували необхідні заходи для захисту життя журналістів. Тільки іспанською мовою.	https://www.fepalc.info
Peru Confederación General de Trabajadores del Perú (CGTP), Перу	La política nacional de empleo decente, el COVID 19 y el diálogo social	У цьому документі CGTP, посилаючись на Конвенції МОП №№ 144 і 122, ратифіковані Перу, вимагає розробити Національну політику з гідної праці, ґрунтуючись на консультаціях з працівниками шляхом соціального діалогу та в організаційних рамках Національної трудової ради. Крім того, CGTP вважає, що Національна політика з гідної праці повинна враховувати соціально-економічний вплив COVID-19 і гарантувати безпеку і здоров'я працівників та їхніх сімей. Тільки іспанською мовою.	http://www.cgtp.org.pe/2020/03/26/cgtp-la-politica-nacional-de-empleo-decente-el-covid-19-y-el-dialogo-social/
Міжнародна профспілка державних службовців (PSI)	Веб-сайт і ресурси кампанії	На цьому веб-сайті є окремий розділ із коронавірусом, де наведено інформаційну довідку щодо дій профспілок, мета якої — забезпечити, щоб права профспілок і трудові права займали провідне місце у заходах реагування на COVID-19, як основні інструменти зменшення ризиків у сфері безпеки і здоров'я на роботі.	https://publicservices.international/resources/news/coronavirus-guidance-briefing-for-union-action---update?id=10637&lang=en

Профспілка працівників харчової промисловості), Аргентина	Заходи контролю на підприємствах для запобігання поширенню коронавірусу	На цьому ресурсі наводяться поради щодо заходів, яких слід уживати у харчовій промисловості для запобігання зараженню. Тільки іспанською мовою.	https://www.stia.org.ar/2020/03/27/controles-en-establecimientos-para-prevenir-el-contagio-de-coronavirus/
Конгрес профспілок, Великобританія	Коронавірус COVID-19. Порадник для профспілок	Ця веб-сторінка містить ресурси та інформацію для профспілок про те, як вони можуть реагувати на пандемію COVID-19.	https://www.tuc.org.uk/resource/covid-19-coronavirus-guidance-unions-updated-23-march
Об'єднання працівників автомобільної, аерокосмічної та сільськогосподарської галузей Америки (UAW), США	Ресурси з COVID-19/ коронавірусу	Ця веб-сторінка містить інформацію про COVID-19, пріоритети для працівників і профспілок, а також інші різноманітні ресурси.	https://uaw.org/coronavirus/
Спілка сільських робітників і докерів), Аргентина	Веб-сторінка	Цей веб-сайт публікує комунікаційні матеріали для сільських працівників, зокрема інформацію про те, як безпечно продовжувати роботу, і про заходи, яких слід уживати, наприклад, надання готелю пацієнтам, поміщеним на карантин, або створення мобільних клінік. Тільки іспанською мовою.	https://www.uatre.org.ar/comunicados.aspx

ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТОДАВЦІВ ТА БІЗНЕСОВІ ОБ'ЄДНАННЯ (МІЖНАРОДНІ)

Business Europe	Установи та державні члени ЄС повинні підтримувати й захищати підприємства і працівників	У цій заяві окреслено пропонувані заходи з захисту працівників і підприємств від наслідків спалаху COVID-19.	https://www.buinessurope.eu/publications/covid-19-eu-institutions-and-member-states-must-support-and-protect-businesses-and
Федерація міжнародних роботодавців (FedEE)	Категорії ризику щодо вірусу: класифікація робіт за вразливістю до COVID-19	Ця веб-сторінка включає п'ять категорій робіт і пояснення щодо їхньої відносної вразливості до вірусної інфекції, зокрема COVID-19.	https://www.fedee.com/fedee-viral-risk-jcategories/
Міжнародна торгівельна палата (МТП)	Настанови для підприємств щодо коронавірусу	У цьому документі узагальнено заходи, яких підприємства можуть уживати для запобігання передачі нового коронавірусу всім суб'єктам, пов'язаним із підприємствами, зокрема працівникам, клієнтам і партнерам.	https://icwbo.org/publication/coronavirus-guidelines-for-business/
Міжнародна торгівельна палата (МТП)	Практичні кроки бізнесу для боротьби з COVID-19	Цей документ містить практичні кроки, які можуть здійснити підприємства для забезпечення безперебійної діяльності та адаптації до пандемії COVID-19.	https://icwbo.org/publication/practical-steps-for-business-to-fight-covid-19/
Міжнародна організація роботодавців (МОП)	COVID-19	Ця спеціалізована веб-платформа містить актуальну інформацію про пандемію, останні новини про здоров'я і зайнятість, приклади передової практики щодо заходів реагування підприємств та інформацію про місцеві ініціативи з надання допомоги у відновленні діяльності.	https://www.ioe-emp.org/en/policy-priorities/covid-19/

Міжнародна організація роботодавців (МОР)	МОР і COVID-19: підсумки електронних конференцій та основні керівні документи для роботодавців	Ця спеціалізована веб-платформа містить актуальну інформацію про пандемію, останні новини про здоров'я і зайнятість, приклади передової практики щодо заходів реагування підприємств та інформацію про місцеві ініціативи з надання допомоги у відновленні діяльності.	https://www.ioe-emp.org/no_cache/en/news-events-documents/news/news/1586444090-recap-from-ioe-digital-conferences/?tx_ioerelations_pi1%5Bcontext%5D=pid&tx_ioerelations_pi1%5Bfilter%5D=news&tx_ioerelations_pi1%5BcurrentPid%5D=&tx_ioerelations_pi1%5Bnews%5D=116843&cHash=a63920be75b4fbc937f6f08edcff7570
ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТОДАВЦІВ ТА БІЗНЕСОВІ ОБ'ЄДНАННЯ (НАЦІОНАЛЬНІ)			
Бельгійська федерація підприємств, Бельгія	Вплив коронавірусу на підприємства	Стаття містить огляд актуальних і надійних джерел інформації, а також впливу й можливих наслідків для підприємств. Крім того, визначено заходи, яких роботодавців можуть уживати у випадку припинення виробництва чи діяльності для запобігання можливому поширенню хвороби на підприємстві, а також кроки, які слід здійснити в разі виявлення інфікованого працівника. Тільки французькою мовою.	https://www.feb.be/domaines-daction/secure-bien-etre-au-travail/secure-bien-etre-au-travail/impact-coronavirus-sur-les-entreprises/
Рух підприємств Франції, Франція	COVID-19: посібник із належної практики	Цей посібник із належної практики для підприємців можна адаптувати відповідно до особливостей конкретної території чи галузі. Тільки французькою мовою.	https://www.medef.com/fr/actualites/covid-19-guide-de-bonnes-pratiques
Торгівельна палата США	Боротьба з коронавірусом	Ця веб-сторінка містить ресурси для підприємств, зокрема комплект посібників із реагування на коронавірус, інформацію для малого бізнесу та поради для роботодавців.	https://www.uschamber.com/coronavirus

Міжнародна організація праці

Відділ адміністрації праці, інспекції праці
та безпеки і здоров'я на роботі
(LABADMIN/OSH)

Route des Morillons
4 CH-1211 Geneva 22
Switzerland

T: +41 22 799 6715

E: labadmin-osh@ilo.org

www.ilo.org/labadmin-osh